

2018

İZMİR

İŞGÜCÜ PİYASASI
ARAŞTIRMA
RAPORU

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

**İZMİR ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU**

YAZAR

GİZEM ÖZGÜNEY

V.H.K.İ.

SUNUŞ

Günümüz dünyası ekonomik ilişkilerde, sosyal ve siyasal alanlarda köklü değişikliklerin meydana geldiği ve gelmeye devam ettiği bir süreçten geçmektedir. Bu değişimler insanoğlunun yaşam kalitesinin yükselmesi gibi olumlu sonuçları yanında yoksulluk, işsizlik gibi sosyal sorunların da derinleşmesine neden olmaktadır. Özellikle ekonomik sonuçları yanında sosyo-psikolojik sorunları da beraberinde getiren işsizlik, çok boyutlu bir sorun olarak toplumu etkilemektedir. Hızlı nüfus artışından iş alanı yaratma ve istihdam artırma amaçlı alt yapının sağlanamamasına kadar birçok faktörün yanında, işgücünün sahip olduğu niteliklerle işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan niteliklerin örtüşmemesi gibi faktörler işsizliğin nedeni olarak bilinmektedir. Bu nedenler doğrultusunda sorunun çözümüne yönelik, istihdam artırıcı yatırımlar ve sosyal politikalar büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda ülkemizde son yıllarda uygulamaya konulan istihdam tedbirleri ile işsizlik oranı daha alt düzeyde tutulmaya çalışılmaktadır. Ekonomiye kazandırılan yeni yatırımlar ve işgücü piyasasına yönelik alınan tedbirler ve uygulamalarla ilave istihdam alanları oluşturulmaktadır. Ülkemizde uygulanan bu tedbir ve politikalardan İzmir ilimiz de azami düzeyde istifade etmektedir. İlde istihdam kapasitesini artıracak yatırımların çoğaltılmasıyla yeni iş alanlarının oluşturulması amacıyla uygulamaya konulan düzenlemelerle ve çeşitli kaynaklardan desteklenen projelerle işsizlik oranı daha alt seviyelere indirilmeye çalışılmaktadır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla, son yıllarda işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde ele alan İzmir işgücü piyasasına yönelik araştırma ve incelemeler yapılmaktadır. Bu araştırmalarla; İzmir ili işgücü yapısı, sektörler bazında işgücü, eğitim, nitelik durumları ile meslek grubu ve sektör düzeyinde ne kadar istihdamın olduğu tespit edilmekte; farklı sektör ve meslek gruplarında ne kadar işgücüne ihtiyaç duyulduğu ortaya çıkarılmaktadır. Hem arz hem de talep yönünden istihdam edileceklerin eğitim, tecrübe ve becerileri tespit edilerek işgücü arz ve talebi arasındaki dengesizliğin hangi koşullarda ortadan kalkabileceği belirlenmekte ve bu dengesizliğin

giderilmesine yardımcı olacak öneriler geliştirilmektedir. Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından hazırlanan "İzmir İşgücü Piyasası Araştırma Raporu" İzmir işgücü piyasasına yönelik yürütülen araştırma ve incelemeler serisinin 2018 yılı dönemini kapsamaktadır.

İzmir İşgücü Piyasası Araştırma Raporu, İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren önemli bir kaynak niteliğini taşımaktadır. Bu tür çalışmalarla, Çalışma ve İş Kurumu'nun faaliyet ve hizmetlerinin daha etkin, daha verimli sunacağına yürekten inanıyorum.

Araştırma Raporunun ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, İzmir İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Erol AYYILDIZ
İzmir Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2018 yılı Nisan-Mayıs aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 2 ve daha fazla kişi istihdam eden 89 bin 324 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. İzmir’de bu kapsamda 5 bin 781 işyerine ziyarete gidilmiştir.

Türkiye geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2018 yılı “İzmir İşgücü Piyasası Araştırma Raporu” hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 il için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporların da kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

İzmir İşgücü Piyasası Araştırma Raporu il düzeyinde işgücü piyasasına ilişkin birçok veriyi ve analizi içermekte olup bu yönüyle ekonomik ve sosyal taraflara yol gösterici özellik taşımaktadır. Özverili bir çalışma sonucu hazırlanan bu raporun tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize, emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Nesrin Makbule DANK
İzmir Çalışma ve İş Kurumu
İl Müdürü V.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	ii
ÖNSÖZ	iv
TABLolar LİSTESİ.....	ii
ŞEKİLLER LİSTESİ	iii
YÖNETİCİ ÖZETİ	1
GİRİŞ	3
BİRİNCİ BÖLÜM	4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ.....	4
İŞKUR GÖSTERGELERİ	4
Açık İşler	4
İşe Yerleştirmeler.....	5
Kayıtlı İşsiz.....	6
Aktif İşgücü Programları	8
İşsizlik Ödeneği	12
İKİNCİ BÖLÜM.....	13
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI	13
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM.....	14
İşyeri Verileri.....	15
Mevcut İstihdam.....	27
AÇIK İŞLER.....	29
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER.....	39
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ	45
SONUÇ	52
EK: 2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU	55

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017)	5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)	6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017).....	8
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	9
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017).....	10
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	11
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)	11
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı.....	15
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	25
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu	26
Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı	27
Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları	28
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler	29
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı	30
Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması.....	35
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı	36
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları	37
Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması.....	38
Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler	39
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	40
Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı	42
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri	44
Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler.....	45
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri	46
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi	47
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi	48
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler	48

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)	4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017).....	5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı	7
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)	12
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı	16
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı	17
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu	18
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu	19
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu.....	20
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı	21
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu.....	22
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)	23
Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%).....	23
Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	24
Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri.....	26
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi.....	31
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	32
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	33
Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi	34
Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı.....	34
Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı	41
Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı.....	43
Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı.....	49
Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranılan Kriterlerin Dağılımı	50
Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı	51

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda İzmir İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 6 bin 589'dır. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde örneklem yapılmıştır. İzmir ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 339 bin 506 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 241 bin 813 çalışan erkeklerden, 97 bin 693 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Toplam çalışan sayıları içinde İmalat sektöründe çalışma oranı %51,6 olup çalışanların yüzde 52,7'si erkeklerden, yüzde 49'u kadınlardan oluşmaktadır.

İzmir ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Tesis ve Makine Operatörleridir. İzmir ilinde açık iş oranı yüzde 2,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 2,6 olup, İzmir ili açık iş oranı bakımından 0,2'lik bir farkla Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 9,4 ile Diğer hizmet faaliyetleri sektörüdür. İzmir ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 25,8'dir. İzmir ilinde açık iş oranı yüksek olan ilk üç meslek grubu; Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Hizmet ve Satış Elemanları, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır.

İl genelinde açık işlerin yüzde 32,1'inde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. İzmir ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörüne göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. İzmir ilinde temininde güçlük çekilen mesleklerle bakıldığında ilk sırada bin 38 kişi ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 340 kişi ile Cnc Torna Tezgahı Operatörü ve 313 kişi ile Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı meslekleri gelmektedir.

İzmir ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı

yönünde cevap verirken İzmir ilinde işverenlerin yüzde 18,7'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 5 işyerinden 1'i istihdamın artacağını öngörürken, İzmir'de de istihdam artış beklentisi benzer oranda görülmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde yüzde 2,5 olarak öngörülürken İzmir ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 2 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Bu çalışma İzmir işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevcut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

İzmir İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadaki beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemini tesis etmek , istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2018 yılı için İzmir ilinde 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek İzmir ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

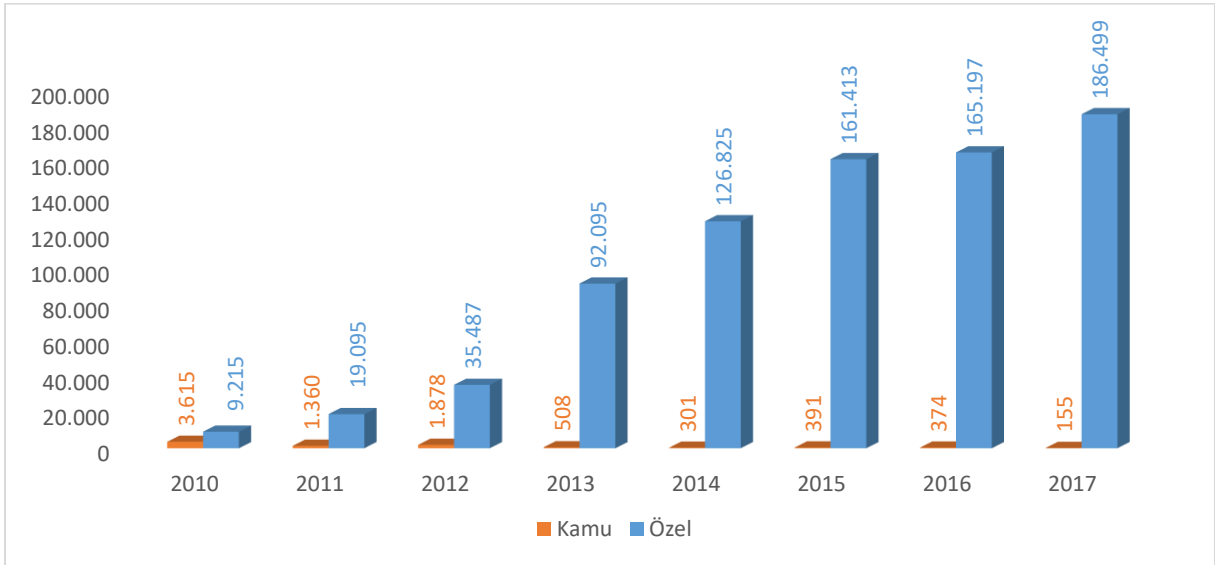
İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında 12 bin 830 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2017 yılına gelindiğinde 186 bin 654 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde artış gösteren bir seyir izlemiştir. 2013 yılındaki açık iş sayısı bir önceki yıla göre yüzde 147,8 oranında artmıştır. Yıllar itibariyle en az artış 2016 yılında bir önceki yıla göre yüzde 2,3 ile gerçekleşmiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle özel sektör açık işlerin üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	67.690
Temizlik Görevlisi	10.843
Güvenlik Görevlisi	9.450
Garson (Servis Elemanı)	6.215
Satış Danışmanı / Uzmanı	6.190
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	3.842
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	3.581
Beden İşçisi (Temizlik)	3.249
Makineci (Dikiş)	3.023
Konfeksiyon İşçisi	2.373

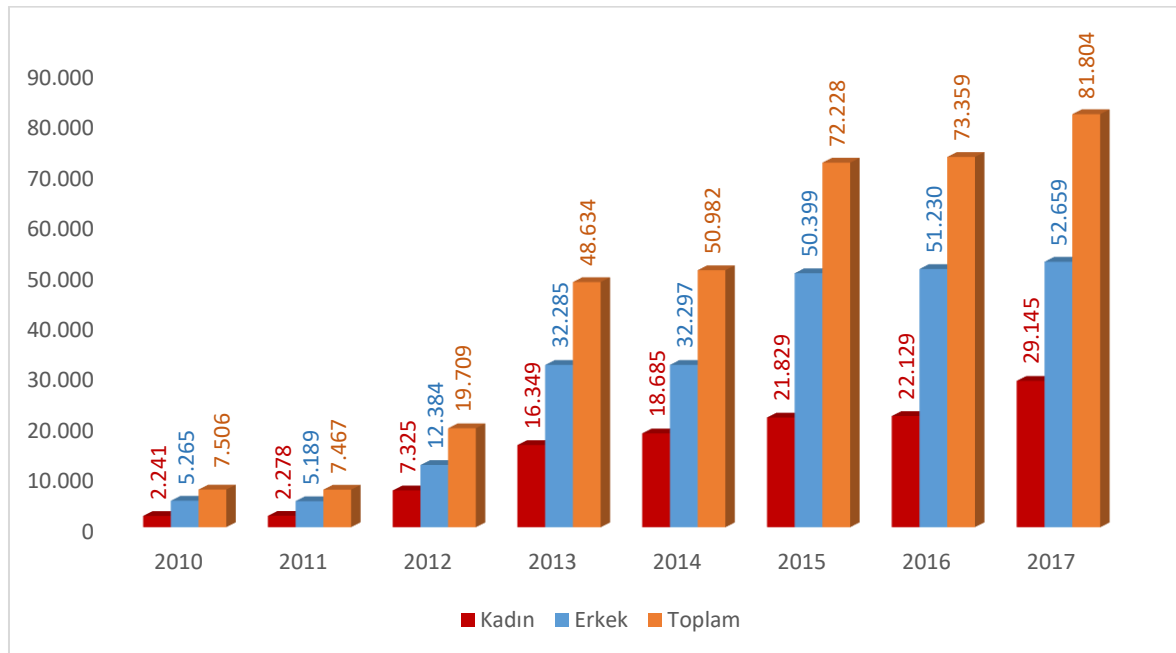
Kaynak: İŞKUR

İzmir ilinde 2017 yılında 186 bin 654 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 67 bin 690 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 36,3'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Güvenlik Görevlisi meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2017 yılında yıllık bazda 2 milyon 691 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 7 bin 506 olan İzmir ilinde işe yerleştirilenlerin 5 bin 265'i erkeklerden, geri kalan 2 bin 241 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibarıyla genelde artış göstermektedir. 2017 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 81 bin 804 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2017 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 35,6'sı kadınlardan oluşmuştur. 2017 yılında işe yerleştirmede bir önceki yıla göre yüzde 11,51 oranında artış göstermiştir.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonksiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	24.238	9.160	33.398
Güvenlik Görevlisi	4.679	943	5.622
Temizlik Görevlisi	2.892	2.159	5.051
Satış Danışmanı / Uzmanı	1.455	2.014	3.469
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	2.327	987	3.314
Garson (Servis Elemanı)	2.256	941	3.197
Beden İşçisi (Temizlik)	1.530	539	2.069
Konfeksiyon İşçisi	592	1.028	1.620
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	372	797	1.169
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	431	668	1.099

Kaynak: İŞKUR

İzmir ilinde 33 bin 398 tane işe yerleştirmeye Beden İşçisi (Genel) mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 40,8'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Güvenlik Görevlisi ve Temizlik Görevlisi meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Beden İşçisi (Genel) ve Temizlik Görevlisi mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Beden İşçisi (Genel) ve Güvenlik Görevlisi mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Kayıtlı İşsiz

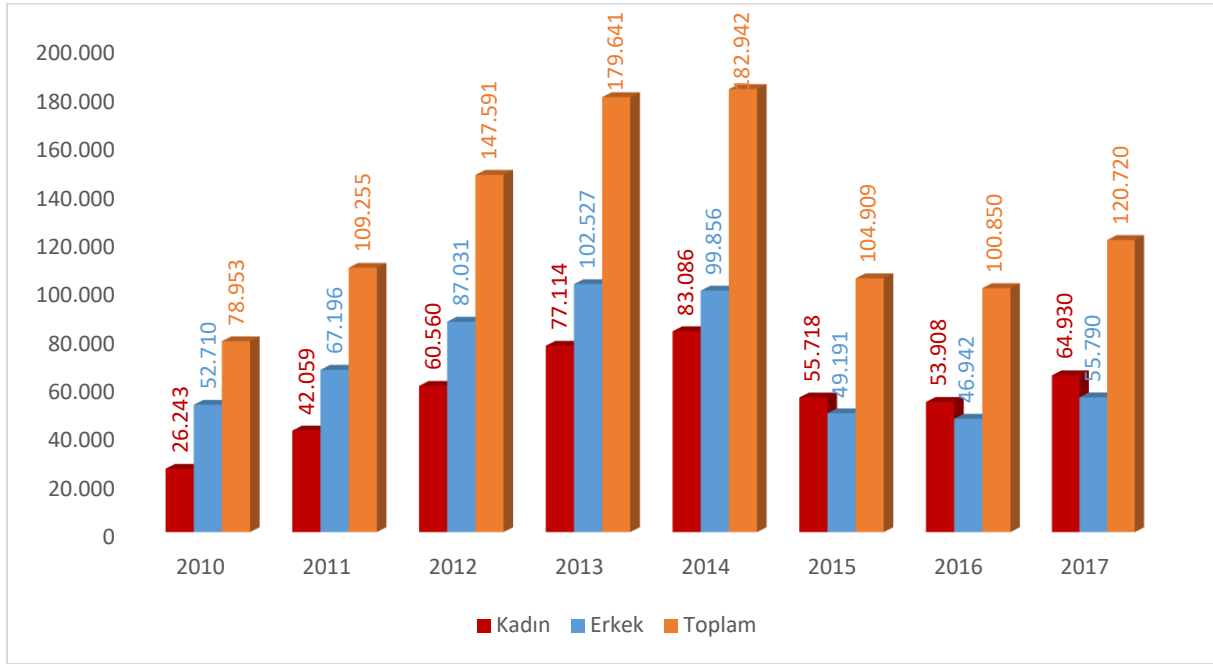
Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını

güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Bir yıl kesintisiz olarak İŞKUR sistemi ya da ofisleri kullanmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabileceklerdir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında İzmir ilinde İŞKUR'a kayıtlı 78 bin 953 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 52 bin 710'u erkek, 26 bin 243'ü ise kadınlardan oluşmaktadır. 2017 yılında ise toplam 120 bin 720 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında İzmir'de 26 bin 243 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2017 yılında önemli ölçüde artarak 64 bin 930'a yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

İzmir ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte İzmir ilinde Kuruma kayıtlı 19 bin 674 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam İzmir ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %16,3'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Satış Danışmanı / Uzmanı ve Büro Memuru (Genel) meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi, Büro Memuru (Genel), Satış Danışmanı / Uzmanı gibi mesleklerin yanı sıra Sekreter, Temizlik Görevlisi ve Ön Muhasebeci gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	316	2.373	2.898	5.271
2011	268	1.592	2.289	3.881
2012	322	2.841	2.819	5.660
2013	178	1.866	1.321	3.187
2014	291	2.518	1.836	4.354
2015	431	5.353	2.474	7.827
2016	342	4.868	1.686	6.554
2017	302	3.988	2.125	6.113

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları özellikle İşbaşı Eğitim Programlarının daha ön plana çıkmasından sonra azalma eğilimi içerisinde girmiştir. 2017 yılında ise düzenlenen 302 mesleki eğitim kursuna 6 bin 113 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 2 bin 125'i erkek, 3 bin 988'i kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem

taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2017 yılında kursiyerlerin yüzde 65,2'si kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Düz Dikiş Makineci	Depo İşçisi (Elleçleme)	Düz Dikiş Makineci
Pastacı Yardımcısı	Pastacı Yardımcısı	Pastacı Yardımcısı
Aşçı Yardımcısı	Çöp Tasnif Ediciler	Hasta Ve Yaşlı Refakatçisi
İnsan Kaynakları Yönetimi Meslek Elemanı	İş Makineleri Operatörü	Aşçı Yardımcısı
Hasta Ve Yaşlı Refakatçisi	Ebatlama Makinesi Operatörü (Ahşap)	İnsan Kaynakları Yönetimi Meslek Elemanı
Depo İşçisi (Elleçleme)	Aşçı Yardımcısı	Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi
Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi	Elektrik Tesisatı Ve Pano Montörü Teknisyeni	Saç Geçici Ve Kalıcı Şekil Verme Ve Boyama Teknikleri Uygulayıcısı
Saç Geçici Ve Kalıcı Şekil Verme Ve Boyama Teknikleri Uygulayıcısı	Sıhhi Tesisatçı	Keçe Aksesuarları Yapımcısı
Saç Bakım Ve Yapımcısı	Ahşap Kalıpçı	Saç Bakım Ve Yapımcısı

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Düz Dikiş Makineci ve Pastacı Yardımcısı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda da ilk üç mesleğin aynı olduğu görülmektedir. Erkeklerde ise en fazla Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Depo İşçisi (Elleçleme) ve Pastacı Yardımcısı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	236	155	189	344
2011	533	294	523	817
2012	627	443	847	1.290
2013	1.031	1.003	1.322	2.325
2014	1.508	1.318	1.146	2.464
2015	5.117	5.321	4.430	9.751
2016	6.736	7.054	6.859	13.913
2017	6.976	9.355	6.869	16.224

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin artırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2010 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisinde. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. 2016 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 6 bin 736 iken, 2017 yılında 6 bin 976'dır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2017 yılında 6 bin 976 program düzenlenmiş olup toplam 16 bin 224 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 57,7'si kadınlardan yüzde 42,3'ü erkeklerden oluşmaktadır. 2017 yılı verilerine göre işbaşı eğitim programlarından yararlanan kişi sayısı bir önceki yıl verilerine kıyasla yüzde 16,6 oranında artış göstermiştir.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Satış Danışmanı / Uzmanı	Garson (Servis Elemanı)	Satış Elemanı (Perakende)
Büro Memuru (Genel)	Satış Danışmanı / Uzmanı	Büro Memuru (Genel)
Garson (Servis Elemanı)	Cnc Torna Tezgahı Operatörü	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Satış Elemanı (Perakende)	Reyon Görevlisi	Satış Danışmanı / Uzmanı
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Büro Memuru (Genel)	Ön Muhasebeci
Ön Muhasebeci	Satış Elemanı (Perakende)	Garson (Servis Elemanı)
Reyon Görevlisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Makineci (Dikiş)
Makineci (Dikiş)	Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi	Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi
Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi	Ambar/Depo Görevlisi	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Makineci (Dikiş)	Hemşire

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla Satış Danışmanı / Uzmanı, Büro Memuru (Genel) ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Erkeklerde en fazla Garson (Servis Elemanı), Satış Danışmanı / Uzmanı, Cnc Torna Tezgahı Operatörü mesleklerinde program düzenlenmiştir. Kadınlarda ise en fazla Satış Elemanı (Perakende), Büro Memuru (Genel) ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleğinde program düzenlenmiştir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	2	24	26	50
2011	15	134	113	247
2012	33	517	319	836
2013	58	810	652	1462
2014	108	1306	1210	2516
2015	103	1400	1162	2562
2016	276	3315	3029	6344
2017	415	4803	3796	8599

Kaynak: İŞKUR

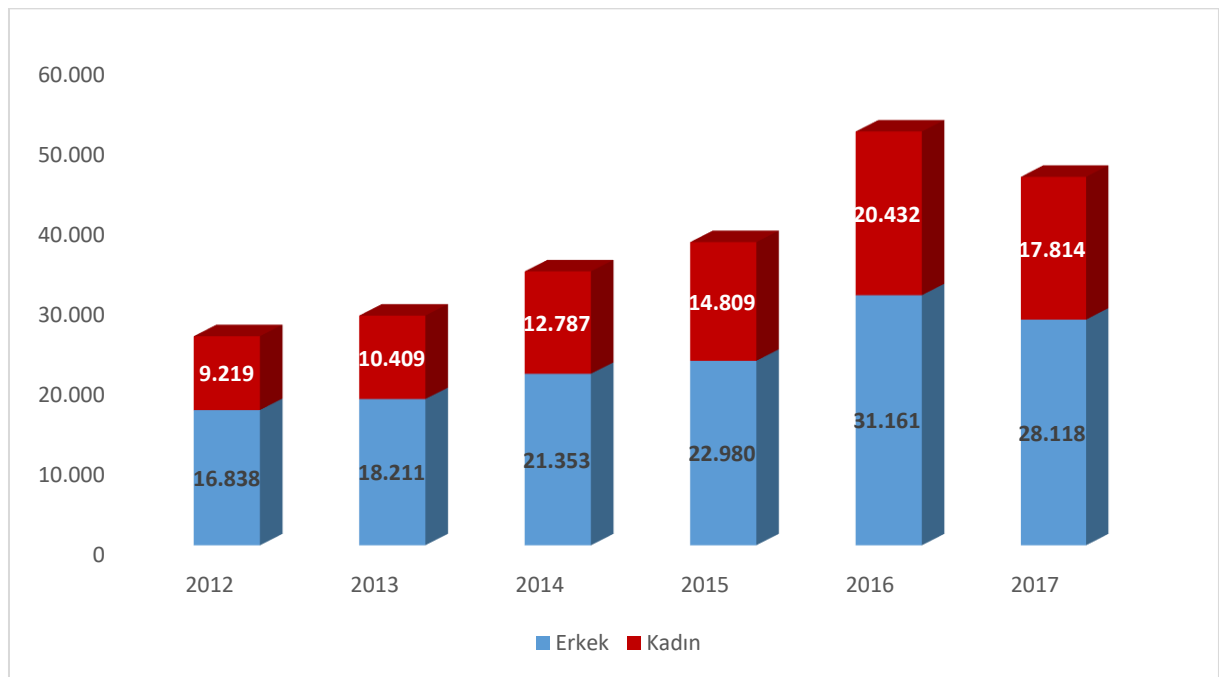
Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmaya hedeflemektedir. 2017 yılında 415 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2017 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2016 yılına göre yüzde 50,4 daha fazladır.

Programa 2017 yılında 4 bin 803'ü kadın, 3 bin 796'sı erkek olmak üzere toplam 8 bin 599 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

İzmir ilinde 2017 yılında yüzde 38,8'i kadın olmak üzere 45 bin 932 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 12,3 oranında azalış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 89 bin 324 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen “İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2019 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde İzmir ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür

hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında İzmir ilinde 6 bin 589 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 339 bin 506 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında İzmir ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8’de İzmir ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşyeri Sayısı
İmalat	2275
Toptan ve perakende ticaret	1239
İnşaat	1063
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	374
Ulaştırma ve depolama	363
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	344
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	251
Eğitim	192
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	160
Bilgi ve iletişim	81
Diğer hizmet faaliyetleri	63
Madencilik ve taş ocaklığı	46
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	40
Gayrimenkul faaliyetleri	31
Finans ve sigorta faaliyetleri	23
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	23
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	21
Genel Toplam	6589

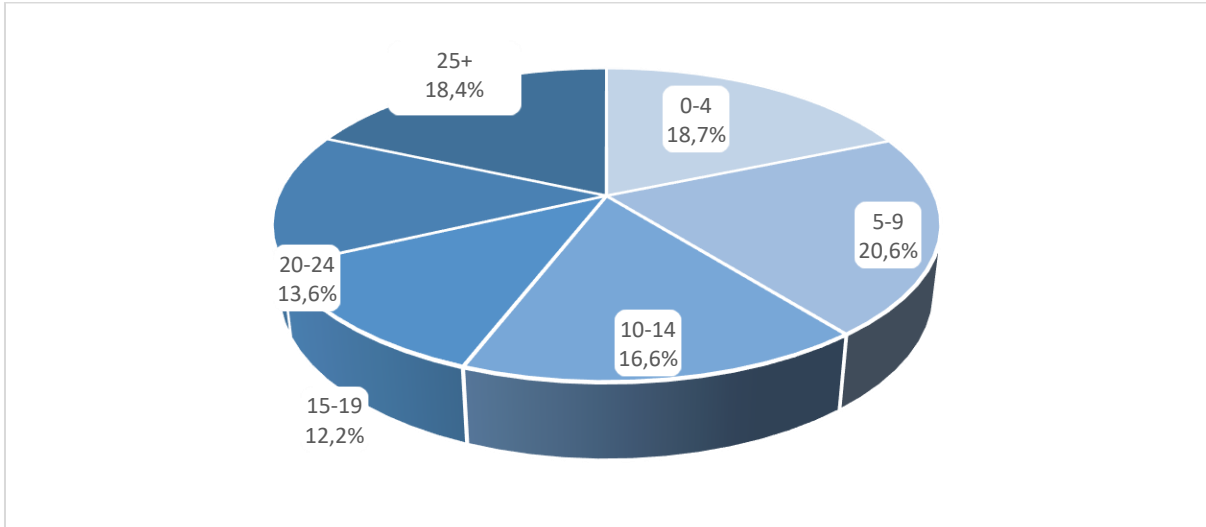
Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde **İmalat** sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. İzmir ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 34,5’i İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde de İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 29,1 ile ilk sırada yer almaktadır. Bu durumda İzmir ilinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 18,8’i bu

sektörde bulunmaktadır. Bu sektörde yüzde 18,4 olan Türkiye ortalamasının 0,4 puan üstünde bir oranla gerçekleşmiştir. İzmir ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yarısından fazlası İmalat ile Toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı (21), Finans ve sigorta faaliyetleri ile Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektörlerinde 23'er tane ile bulunmaktadır. Ancak bu tablo incelenirken İzmir ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca bu araştırma işyeri bazlı araştırma olup mutlaka istihdamı 20'den az olan Finans ve Sigorta faaliyetleri sektöründe bulunan banka şubeleri mevcut olacağından ve de yine Kültür, sanat eğlence , dinlence ve spor ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörlerinde istihdamı 20'den az işyerlerinin olması sebebiyle bu sektörlerin alt sıralarda yer alması doğaldır.

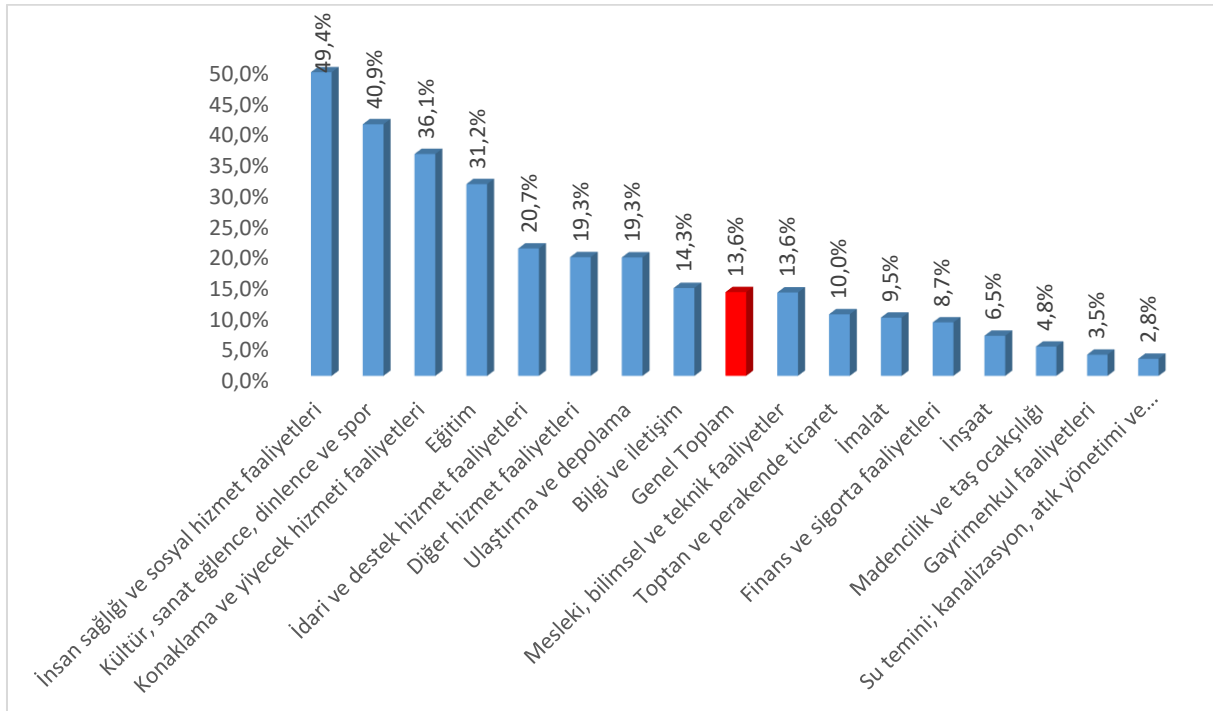
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şekil 5'te görüldüğü üzere İzmir ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 20,6'sı 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 18,7'dir. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 40'ı **0-9 yaş aralığındaki genç işyerleridir**. İşyerlerinin yüzde 32'si ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir. İzmir ilinde araştırma kapsamındaki her 5 işyerinden 2 tanesinin kuruluşu 10 yıl olmamıştır.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı

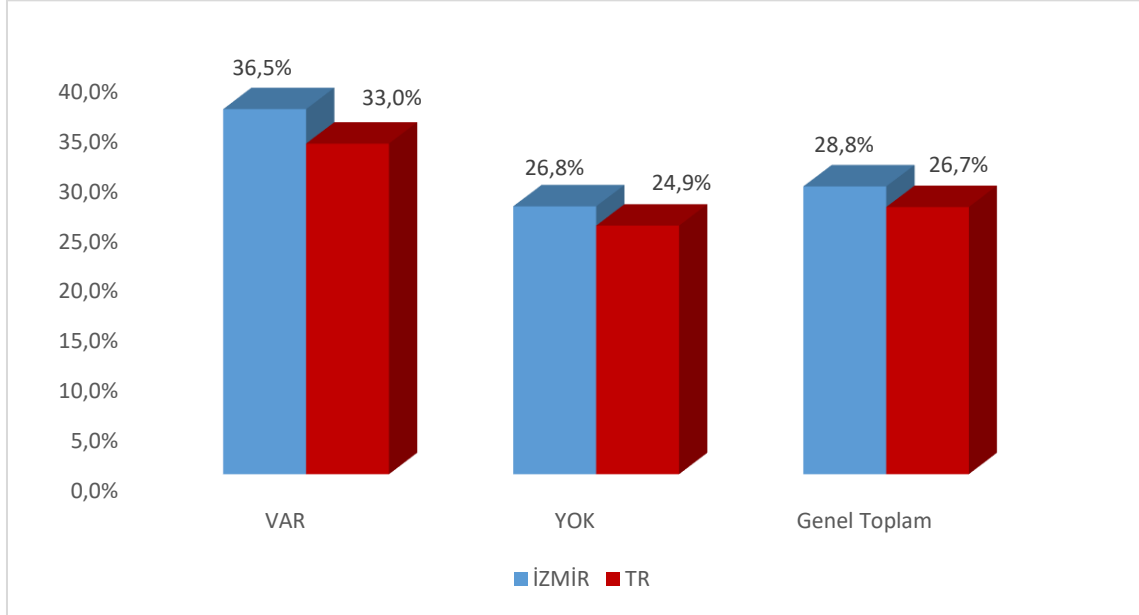
Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde **İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri** sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 49,4'ünde part-time çalışan bulunmaktadır. İzmir ili genelinde part-time çalışması olan işyerleri oranı yüzde 13,6 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde de bu konuda öne çıkmış ve yüzde 41,8 ile birinci sırada yer almıştır. İzmir ilinde ikinci sırada Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor faaliyetleri yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 40,9'unda part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 36,1 ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe işgücü, part-time çalışma yapma eğiliminde en az olan sektördür. Özellikle çalışma şartları ve ücret düzeyi, part-time çalışma yönünde işgücünü sevk etmemektedir.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir.

Şekil 7’de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

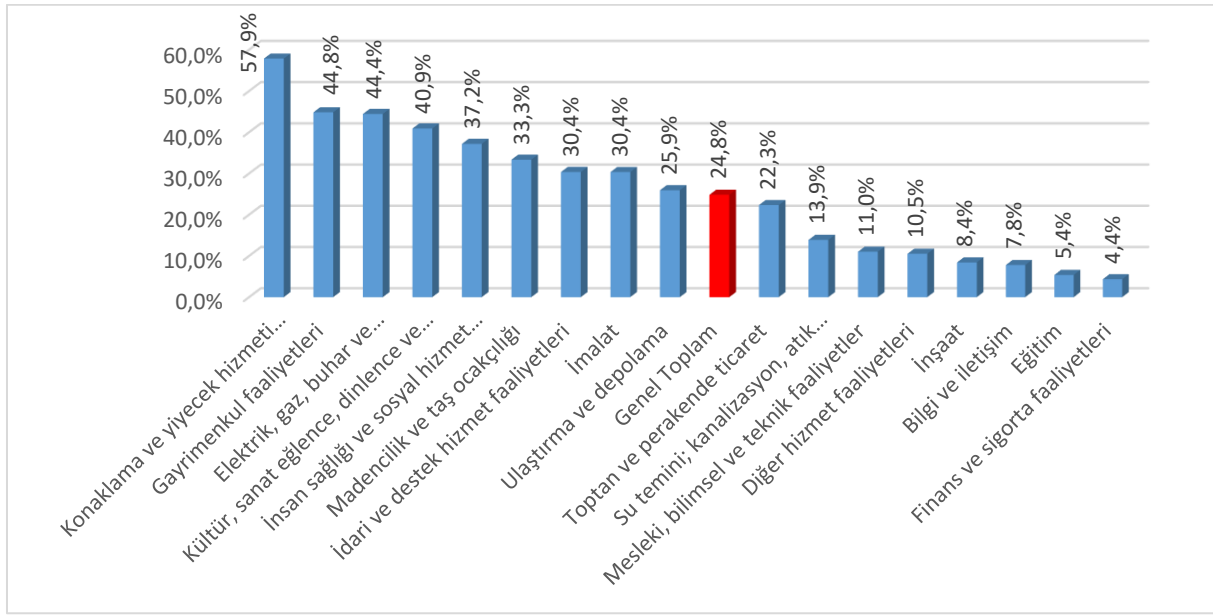

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,7’sini kadınlar oluşturmaktayken İzmir ilinde bu oran yüzde 28,8 olarak gerçekleşmiştir. Bir diğer ifadeyle İzmir ilinde istihdamın içindeki kadınların oranı Türkiye geneline göre yüksek düzeydedir.

Part-time çalışma yapma durumlarına göre İzmir ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 36,5 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 26,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,9’da kalmıştır. İzmir ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Şöyle ki; part-time çalışması yapılan işyerlerindeki istihdamın içinde kadınların oranı, part-time çalışması yapılmayan işyerlerine göre 9,7 puan daha yüksek gerçekleşmiştir.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

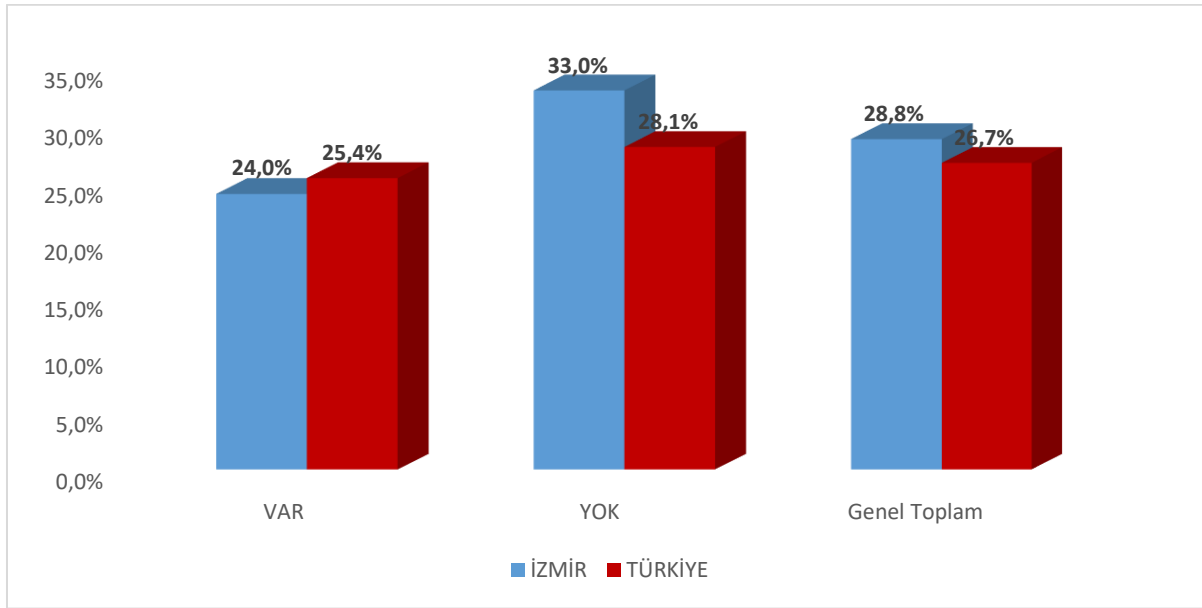

Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde işyerlerinin yüzde 24,8’inde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 26,3’tür. İzmir ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri **Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri** ve Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinde görülmektedir. Finans ve sigorta faaliyetleri sektörü ise yüzde 4,4 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektörlerden biri olmuştur. Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni finans sektörünün vardiyalı çalışmaya uygun olmamasından kaynaklanmaktadır. Vardiyalı çalışmayı az yapan bir diğer sektör olan Eğitim sektöründe bu oran yüzde 5,4 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

İzmir ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Gayrimenkul faaliyetleri, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Madencilik ve taş ocaklığı, İdari ve destek hizmet faaliyetleri, İmalat ve Ulaştırma ve depolama sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

Kaynak: İPA 2018

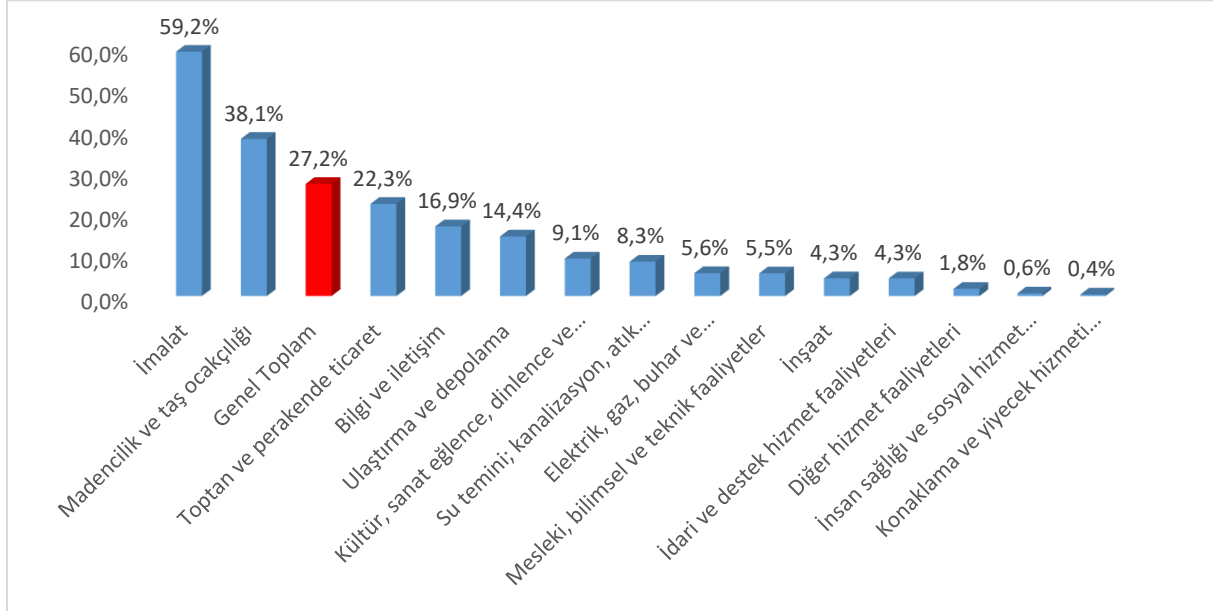
Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilim göze çarpmaktadır. İzmir ilinde Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha azdır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 24'ü kadın, yüzde 76'sı ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 33'e yükselmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak İzmir ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 28,8'inin kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 3 çalışandan 1'i kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 4 çalışandan 1'i kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece

2,7 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark İzmir ilinde de aynı yönde işlemekte ve 9 puan fazlalık görülmektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

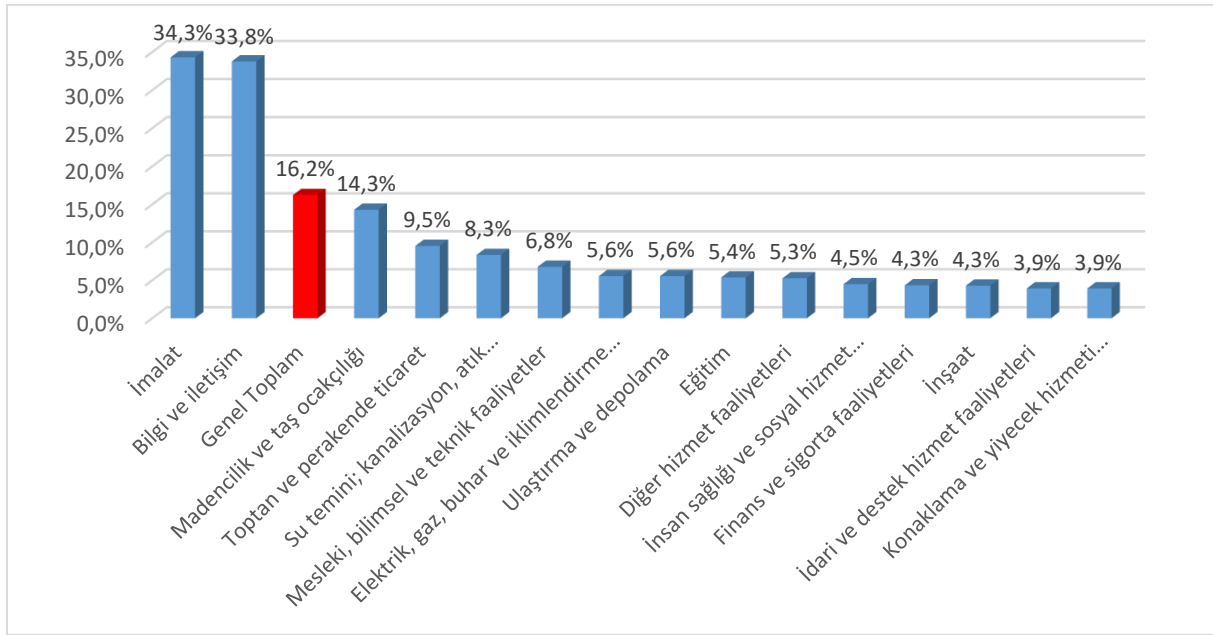

Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde 17 sektörden 14 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. **İmalat** sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 59,2'si ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 38,1 ile Madencilik ve taş ocaklığı sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında İzmir ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile de benzerlik göstermektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,4'ü ihracat yapmakta ilk iki sektör olarak yüzde 53,2 ile İmalat ve yüzde 27,4 ile Madencilik ve taş ocaklığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İmalat sektöründe söz konusu oranın yüksek çıkmasının en önemli sebebi işyeri sayısının yüksek olması ile orantılı öncü sektör olmasıdır. İmalat sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 59,2'si ihracat yapmaktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlerle nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

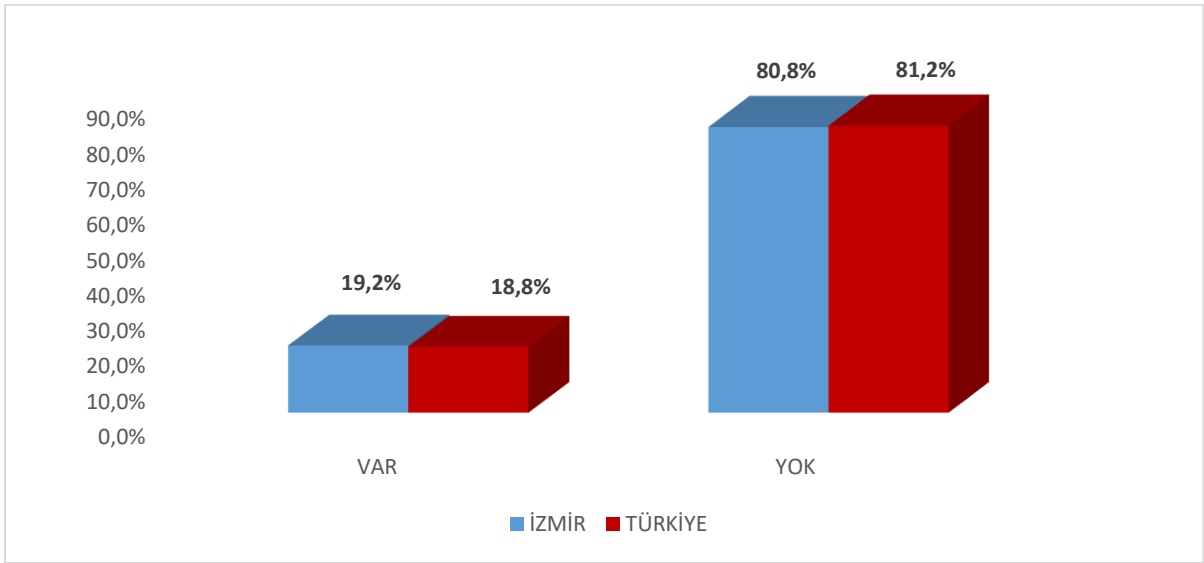
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu

Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde 17 sektörden 15 sektörde bulunan işyerleri Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 16,2 olarak gerçekleşmiştir. **İmalat** sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 34,3'ü Ar-Ge çalışması yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 33,8 ile Bilgi ve iletişim sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı anlamında İzmir ili ortalamasına göre yüksek seviyededir. Üç ve dördüncü sırada ise yüzde 14,3 ile Madencilik ve taş ocaklığı ve yüzde 9,5 ile Toptan ve perakende ticaret sektörleri yer almaktadır. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 14,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 33,5 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 31,2 ile İmalat sektörleri ön plana çıkmaktadır. İzmir ilinde en fazla işverenler İmalat sektöründe olmakla beraber bununla aynı doğrultuda Ar-Ge çalışması yapan sektör de yine İmalattır.

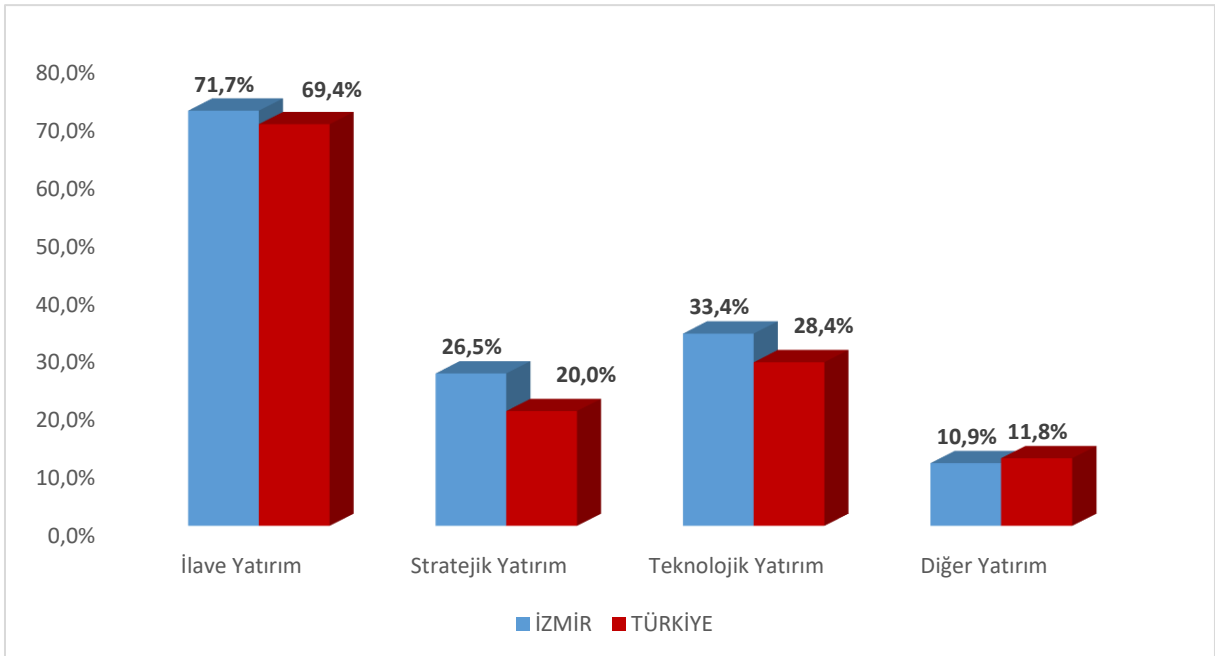
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)

Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 19,2'si gelecek bir yıl içinde yatırım planlamaktadır. Türkiye genelinde ise bu oran 0,4 puan daha az gerçekleşmektedir. Şekil 13'te planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

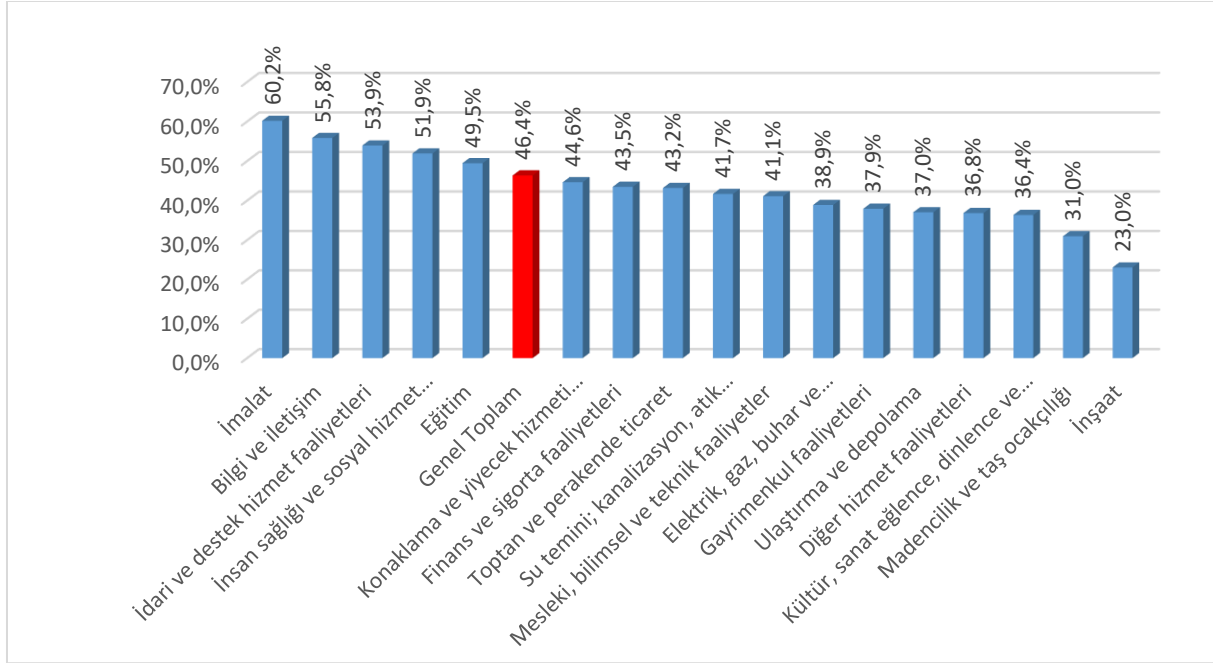

Kaynak: İPA 2018

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işyerleri yatırım türlerine göre incelendiğinde; İzmir ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işverenlerin yüzde 71,7'si ilave yatırım, yüzde 33,4'ü teknolojik yatırım ve yüzde 26,5'i stratejik yatırım yapmayı,

yüzde 10,9'u diğer yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 69,4'ü ilave yatırım, yüzde 28,4'ü teknolojik yatırım, yüzde 20'si stratejik yatırım ve yüzde 11,8'i diğer yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Kaynak: İPA 2018

Şekil 14'te İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. İzmir ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 46,4'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde de İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 46,7 olarak gerçekleşerek, bu oran İzmir ili için Türkiye ortalamasına yakın düzeyde bulunmaktadır.

İzmir ilinde **İmalat** sektörü yüzde 60,2 ile İŞKUR hizmetlerinden Faydalanma konusunda ilk sırada yer almaktadır. Bunu yüzde 55,8 ile Bilgi ve iletişim, yüzde 53,9 ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri, yüzde 51,9 ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler faaliyetleri, yüzde 49,5 ile Eğitim sektörleri izlemektedir. Bu beş sektör İŞKUR hizmetlerinin faydalanma oranları ile İzmir ili genel ortalamasının üzerinde seyretmektedir. İlin en çok ikinci işyerine sahip olan Toptan ve perakende ticaret sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 46,4'ün altında kalarak yüzde 43,2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Madencilik ve taş ocakçılığı	15,4%	69,2%	92,3%	30,8%	15,4%	15,4%
İmalat	12,0%	61,4%	88,9%	37,0%	11,5%	11,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	57,1%	85,7%	71,4%	42,9%	42,9%	42,9%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	13,3%	60,0%	93,3%	26,7%	20,0%	13,3%
İnşaat	14,2%	56,0%	75,4%	31,3%	11,2%	11,2%
Toptan ve perakende ticaret	11,0%	54,4%	79,5%	36,9%	10,6%	9,9%
Ulaştırma ve depolama	14,0%	56,0%	73,0%	40,0%	15,0%	12,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12,8%	61,6%	83,2%	49,6%	11,2%	9,6%
Bilgi ve iletişim	11,6%	55,8%	72,1%	67,4%	14,0%	14,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	30,0%	60,0%	90,0%	60,0%	30,0%	30,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	27,3%	54,5%	100,0%	54,5%	27,3%	27,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	7,2%	45,4%	68,0%	61,9%	7,2%	7,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	14,6%	60,9%	72,2%	49,7%	13,2%	12,6%
Eğitim	22,8%	58,7%	77,2%	55,4%	18,5%	20,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	24,7%	64,2%	75,3%	72,8%	24,7%	23,5%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	25,0%	50,0%	62,5%	37,5%	25,0%	25,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	19,0%	42,9%	71,4%	71,4%	14,3%	23,8%
Genel Toplam	13,1%	58,7%	82,3%	41,3%	12,4%	11,9%

Kaynak: İPA 2018

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerlerinden **Gayrimenkul faaliyetleri**yle uğraşanların tamamı İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuştur. İşyerlerinin %82,3'ü Eleman talebinde bulunurken yüzde 58,7'si Danışmanlık ve yönlendirme faaliyetinden yararlanmıştır.

İzmir ilinde 17 sektöre ait işyerlerinden İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı yukarıdaki Tablo 9'da yer almaktadır. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleriyle uğraşan işyerlerinden yüzde 93,3'ü İŞKUR'dan Eleman temini konusunda yararlanmışlardır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 75,3'ü Eleman temini, yüzde 72,8'i İşbaşı Eğitim Programı, yüzde 64,2'si ise Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetlerinden faydalanmıştır.

Özellikle kısa çalışma ödeneği almak için diğer sektörlerle nazaran Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü işverenleri daha çok İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle İzmir ilinde, zorlayıcı sebepler dolayısıyla İmalat sektöründeki işyerlerinin daha çok İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

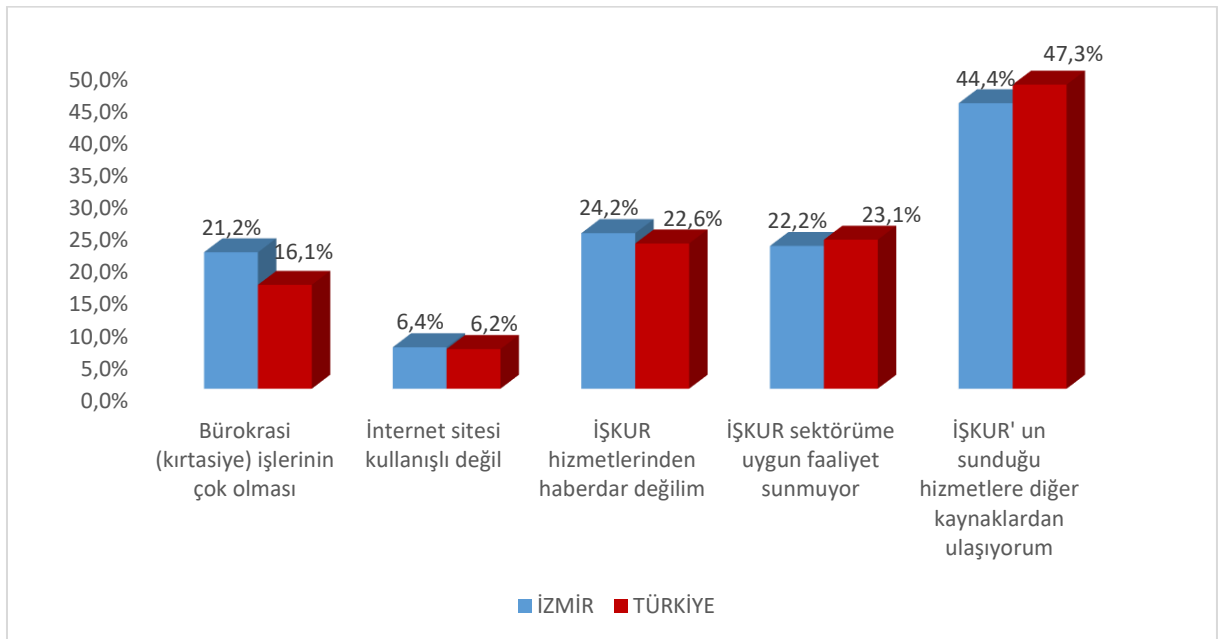
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu

Memnuniyet	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programları	Kısa Çalışma Ödeneği	Mesleki Eğitim Kursu
Kararsızım	43,9%	4,3%	7,8%	10,5%	47,7%	48,3%
Memnun Değilim	6,1%	1,2%	4,2%	2,9%	6,1%	5,8%
Memnunum	50,0%	94,5%	88,1%	86,7%	46,2%	45,9%

Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlananların memnuniyet oranları incelendiğinde; en fazla memnuniyet yüzde 94,5 ile **Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti** olmuştur. Bu hizmeti memnuniyet düzeyinde yüzde 88,1 ile Eleman Talebi, yüzde 86,7 ile İşbaşı Eğitim Programları hizmeti izlemektedir. Bu hizmetleri yüzde 50 ile Çalışanlara Yönelik Eğitim hizmetleri yüzde 46,2 ile Kısa Çalışma Ödeneği ve yüzde 45,9 ile Mesleki eğitim kursu hizmetleri izlemektedir. Mesleki eğitim kursu, Kısa çalışma ödeneği ve Çalışanlara yönelik eğitim hizmetlerinde kararsızlık oranları yüksektir.

Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 44,4 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 24,2 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim ve yüzde 22,2 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise İzmir ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 47,3 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde İzmir ilinden farklı olarak ikinci sırada yüzde 23,1 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması gösterilmiştir.

Mevcut İstihdam

İzmir ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

İzmir ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 339 bin 506 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 241 bin 813 çalışan erkeklerden, 97 bin 693 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	47.908	127.344	175.252
Toptan ve perakende ticaret	13.238	30.270	43.508
İnşaat	3.082	24.201	27.283
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	7.325	12.911	20.236
Ulaştırma ve depolama	3.105	15.814	18.919
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3.772	9.191	12.963
Eğitim	6.994	3.385	10.378
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	6.374	3.444	9.818
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2.345	4.703	7.048
Bilgi ve iletişim	1.056	3.203	4.259
Diğer hizmet faaliyetleri	777	1.461	2.238
Madencilik ve taş ocakçılığı	151	1.677	1.828
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	239	1.354	1.593
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	435	849	1.284
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	244	992	1.235
Gayrimenkul faaliyetleri	232	655	887
Finans ve sigorta faaliyetleri	417	358	775
Genel Toplam	97.693	241.813	339.506

Kaynak: İPA 2018

İmalat sektörünün İzmir ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerin yüzde 52,7'si, kadınların ise yüzde 49'u İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 51,6 olarak gerçekleşmiştir. İkinci sırada ise çalışanların önemli bir ağırlığı Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe istihdam edilmektedir.

İzmir ilinde 20+ çalışanı olan **Finans ve sigorta faaliyetleri, Eğitim ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri** sektörlerinde kadın çalışan sayısı, erkek çalışan sayısından daha fazla olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde de İzmir ile benzerlik gösterip Sağlık ve Eğitim sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır. Erkek çalışanların sektör içindeki dağılımı incelendiğinde, ilk sıralarda Madencilik ve taş ocaklığı, İnşaat ile Ulaştırma ve depolama sektörlerinde kadınlara göre fazla oranda çalıştığı görülmektedir.

Yine tablo incelendiğinde Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe kadın çalışan sayısı ile erkek çalışan sayılarının birbirine yakın olduğu ve en az çalışanı olan sektör olduğu gözlenmektedir.

Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	13.802	60.027	73.829
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	15.127	57.261	72.389
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	16.770	25.481	42.251
Profesyonel Meslek Mensupları	17.921	20.461	38.383
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	8.529	28.811	37.340
Hizmet Ve Satış Elemanları	8.785	22.762	31.546
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	13.658	16.971	30.629
Yöneticiler	2.765	8.959	11.725
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	336	1.079	1.415
Genel Toplam	97.693	241.813	339.506

Kaynak: İPA 2018

Toplam çalışanların içerisinde **Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar** ile **Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar** grubunda çalışanların oranı diğer meslek grupları ile kıyaslandığında önemli bir ölçüde ayrılmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 21,7'si, erkek çalışanların yüzde 24,8'i ve kadın çalışanların yüzde 14,1'i Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Tesis ve Makine Operatörleri ve

Montajcılar meslek grubu yer almakta ve yüzde 21,3 oranında çalışanı barındırmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 12,4 oranı ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu yer almaktadır.

İzmir ilinde kadınlarda ilk sırada Profesyonel Meslek Mensupları, ikinci sırada Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, üçüncü sırada Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubu yer almaktadır. Erkeklerde ise ilk iki sıradaki en fazla çalışanın olduğu meslek grubu toplam çalışan sıralaması İzmir geneliyle aynı gerçekleşmiştir.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grupları ise Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Bu durum İzmir ilinin sosyo-ekonomik yapısında ormancılık ya da tarımsal faaliyet anlamında önemli ağırlıkta istihdam gerçekleşmediğini ortaya koymuştur.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi	Şoför-Yük Taşıma
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	Güvenlik Görevlisi
Şoför-Yük Taşıma	Muhasebeci	Temizlik Görevlisi
Satış Danışmanı / Uzmanı	Meyve Sebze Ayıklama İşçisi	Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)
Güvenlik Görevlisi	Proses İşçisi	Cnc Torna Tezgahı Operatörü
Proses İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Satış Danışmanı / Uzmanı
Büro Memuru (Genel)	Büro Memuru (Genel)	İnşaat İşçisi
Muhasebeci	Satış Danışmanı / Uzmanı	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Sekreter	Makineci (Dikiş)
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	Paketleme İşçisi	Kompozit Ürün Üretim Elemanı (El Yatırması, Püskürtme, Rtm, İnfüzyon)

Kaynak: İPA 2018

Tablo 13'te ise İzmir ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Temizlik görevlisi hem kadınlarda hem de toplamda en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıkmıştır. Erkeklerde ise Şoför – Yük Taşıma mesleği en fazla çalışılan meslektir. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde hem erkeklerden hem de toplamdan farklı olarak Meyve sebze ayıklama işçisi, konfeksiyon işçisi, sekreter, paketleme işçisi meslekleri bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yönleltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İş Olan İşyeri Oranı
İmalat	5.739	3,2%	38,2%
Toptan ve perakende ticaret	1.052	2,4%	21,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	776	5,7%	28,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	617	3,0%	21,8%
İnşaat	583	2,1%	10,0%
Ulaştırma ve depolama	251	1,3%	13,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	233	9,4%	10,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	217	3,0%	19,9%
Eğitim	105	1,0%	15,1%
Bilgi ve iletişim	98	2,3%	36,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	88	0,9%	18,6%
Madencilik ve taş ocaklığı	47	2,5%	23,8%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	47	2,9%	13,9%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	33	2,6%	22,2%
Gayrimenkul faaliyetleri	27	2,9%	17,2%
Finans ve sigorta faaliyetleri	8	1,0%	17,4%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	7	0,6%	13,6%
Genel Toplam	9.928	2,8%	25,0%

Kaynak: İPA 2018

İzmir ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda bin 645 işyerinde 9 bin 928 açık iş tespit edilmiştir. İzmir ilinde **İmalat** sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 9 bin 928 kişilik açık işin yüzde 58'ine tekabül eden 5 bin 739 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir.

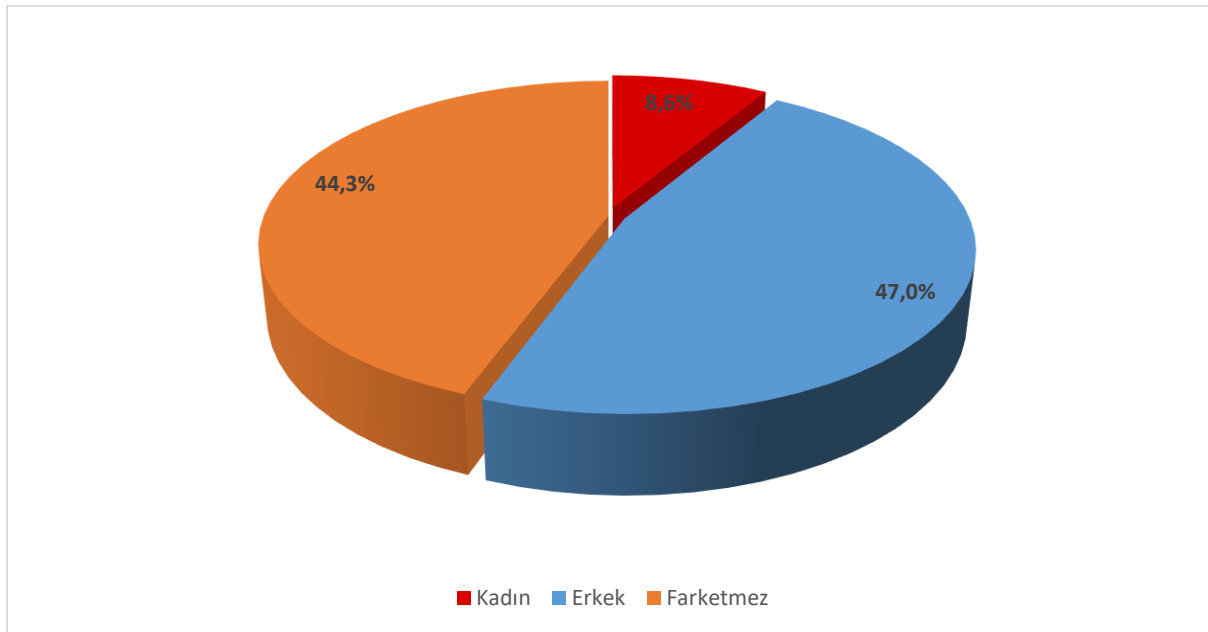
Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 14'ten de görüleceği üzere İzmir ilinde açık iş oranı yüzde 2,8 olarak tespit edilmiş olup, bu oran İzmir ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 97 kişilik dolu kadronun yanında 3 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun

bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 9,4 ile Diğer hizmet faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir. Açık iş oranı en az olan sektörler yüzde 0,6 ile Kùltür, sanat eğlence, dinlence ve spor, yüzde 1 ile Finans ve sigorta faaliyetleridir.

İzmir ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 25’inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık işi olan işyeri oranında, İmalat sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 38,2’sinde açık iş bulunmaktadır. İzmir ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık işi olan işyeri oranında İmalat sektörünün ön plana çıkması doğaldır. İmalat sektöründe yer alan her 5 işyerinden 2’sinde açık iş bulunmaktadır.

Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

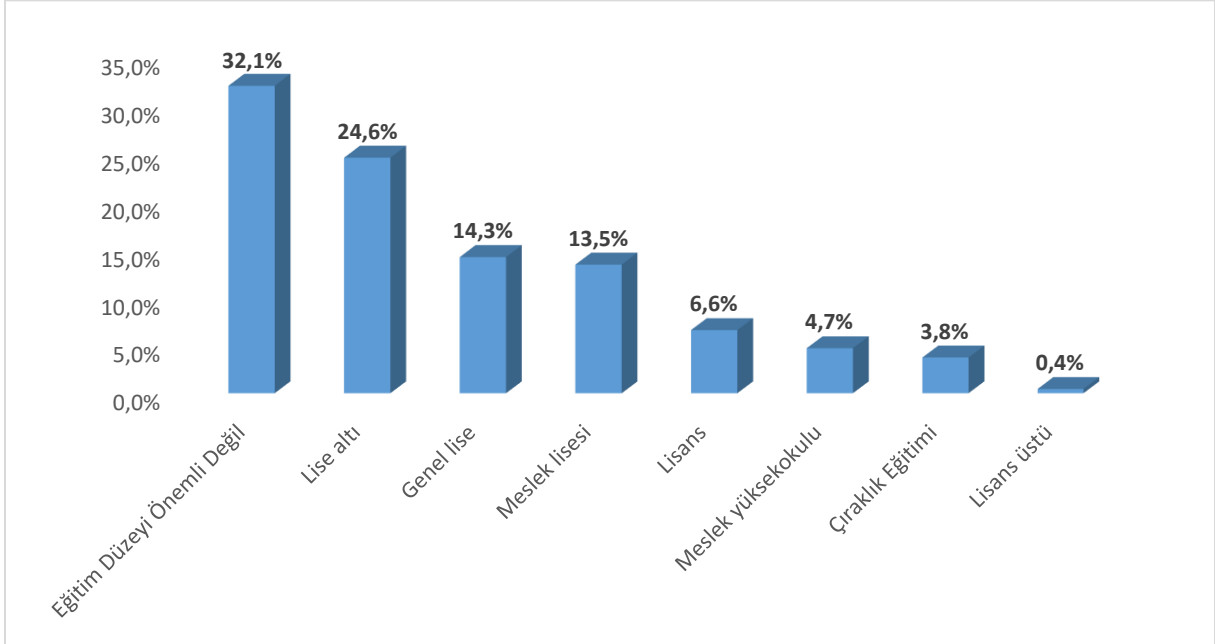

Kaynak: İPA 2018

Şekil 16’da İzmir ilinde ve Türkiye genelinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. İzmir ilinde açık işlerin yüzde 47’sinde işverenler erkek işgücü talep etmekte iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,9 iken, İzmir ilinde yüzde 8,6 düzeyinde olup Türkiye oranına yakın olduğu gör÷lmüştür. Türkiye genelinde işverenlerin yaklaşık yarısı açık işlerinde herhangi bir cinsiyet tercihinde

bulunmamıştır. İzmir ilinde ise işverenlerin yüzde 44,3'ü açık işlerinde cinsiyet tercihinde bulunmamıştır.

Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

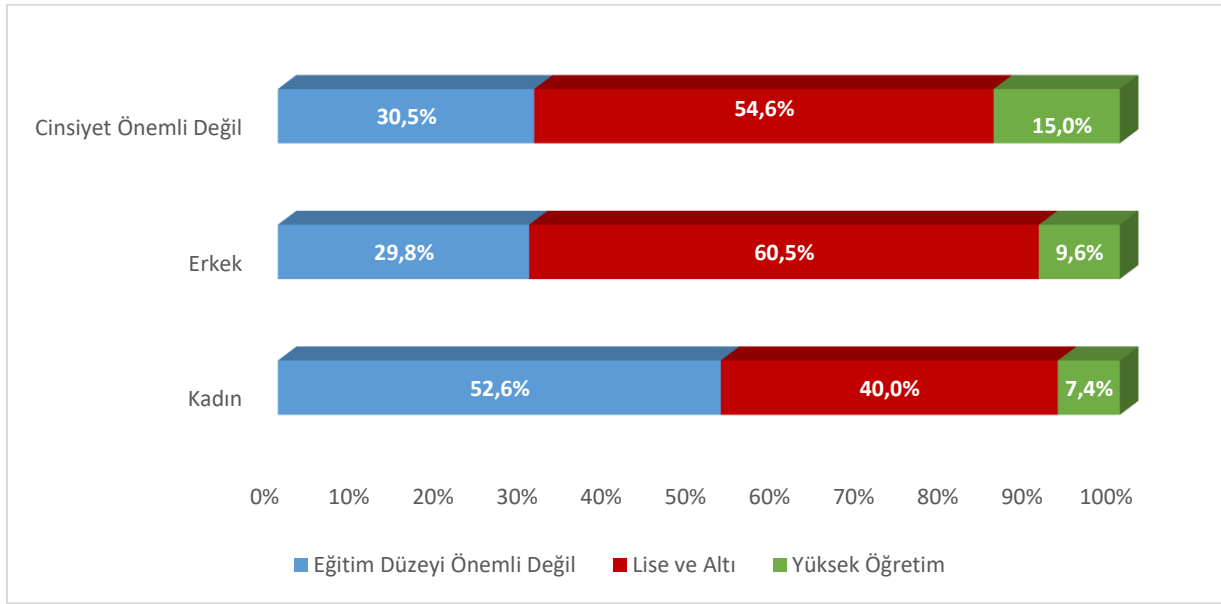
Kaynak: İPA 2018

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

İzmir ilindeki açık işlerin yüzde 32,1'inde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. Bu durum işverenlerin çalıştıracakları kişide aldığı eğitimden ziyade verdikleri işi yapıp yapamayacaklarına baktıkları ya da eğitim seviyesi ne olursa olsun “biz işyerinde eğitiriz” mantığında olduklarını göstermektedir. Bazı mesleklerde belirli bir eğitim düzeyine sahip olmak gerekmektedir. Örneğin Öğretmen, Mühendis, Uzman gibi mesleklerde en az Lisans seviyesinde bir eğitime ihtiyaç vardır. Ancak, Satış Danışmanı, Garson, Beden İşçisi gibi mesleklerde herhangi bir eğitim düzeyi aranmayabilir. Mesleklerin bu yapısı açık işlerdeki eğitim düzeyi talebini doğrudan etkilemektedir. Ancak bir eğitim düzeyi tercih olduğunda bunun lise altı eğitim düzeyinde olduğu tespit edilmiştir.

Açık işlerde en fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise yüzde 24,6 ile lise altı seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 0,4 ile lisansüstüdür.

Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

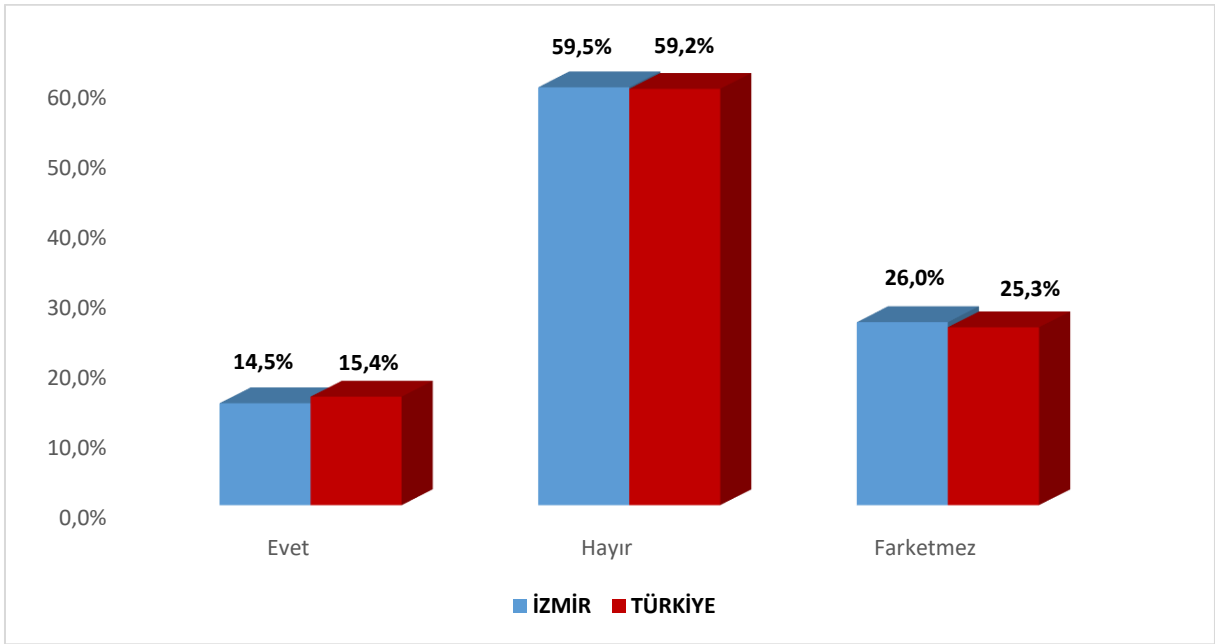

Kaynak: İPA 2018

Şekil 18’de açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 54,6 oranında lise ve altı eğitim düzeyi tercih edilmektedir. Yüzde 30,5 oranında eğitim düzeyi önemli değil iken yüzde 15 oranında ise yüksek öğretim seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 60,5 oranında lise ve altı eğitim düzeyi tercih edilirken, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 52,6 oranında eğitim düzeyi önemli görülmemektedir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; erkeklerde kadınlara nazaran daha fazla oranda yükseköğretim seviyesinde işgücü talep edilmiştir.

Şekilde öne çıkan bir diğer husus da; herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayarak verilen açık işlerde yükseköğretim seviyesindeki işgücü talepleri, cinsiyet tercihinde bulunulan açık işlerdeki yükseköğretim tercihinine göre daha fazladır. Zira bu eğilimin nedeni, eğitilmiş işgücünün talep edildiği sektör ve mesleklerdeki “beyaz yakalı” istihdamı ön plana çıkmasıyla işgücü talebinde cinsiyet tercihinin eğitim tercihinin yanında çok bir anlam ifade etmemesi olarak söylenebilir.

Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi

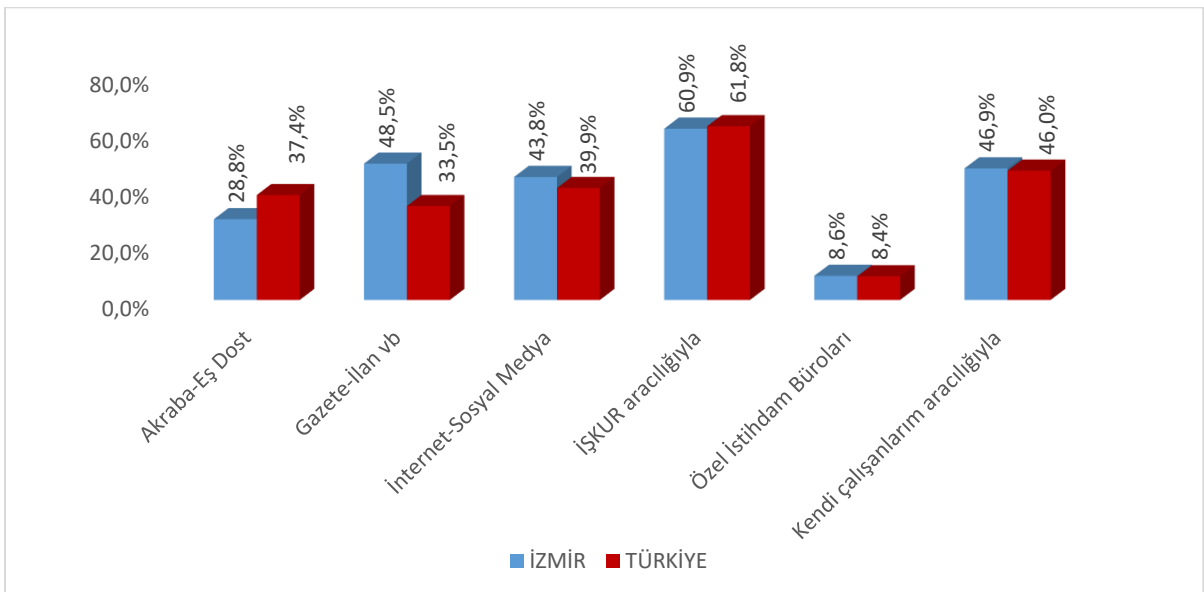

Kaynak: İPA 2018

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; İzmir ilinde yüzde 14,5 oranında evet denilmiştir. Farketmez diyenlerin oranı yüzde 26’dır. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir.

Türkiye genelinde ise yüzde 15,4 oranında evet, yüzde 25,3 oranında farketmez denmiştir. Yani her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. İzmir ili ile Türkiye genelinin engelli işçi çalıştırma eğilimine yakın oranda seyrettiği gözlemlenmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 20’de İzmir ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. İzmir ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 60,9 gibi büyük bir oranı **İŞKUR aracılığıyla** aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61,8 olarak gerçekleşmiştir. İzmir ilinde ikinci sırada yüzde 48,5 ile Gazete – ilan vb. arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 46,9 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı olarak kullanılmıştır. Özel istihdam büroları aracılığıyla arama kanalı İzmir ilinde ve Türkiye’de en az kullanılan arama kanalıdır.

Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	1	2	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	5	2	1	2
Takım Çalışması	4	3	4	3
İletişim ve İfade Yeteneği	2	4	3	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	3	5	5	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	6	6	7	6
Bilgisayar kullanımı	8	8	6	7
Proje Tabanlı Çalışma	9	7	10	8
Satış ve Pazarlama Becerisi	7	9	8	9
Yabancı Dil	10	10	9	10

Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, **Fiziki ve Bedensel Yeterlilik** becerisi hem kadınlarda hem erkeklerde hem de genel toplamda birinci sırada, cinsiyetin önemli olmadığı durumlarda ise ikinci sırada olduğu görülmektedir. Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisinde cinsiyetin önemli olmadığı ayrıca hem kadınlarda hem de erkeklerde Yabancı dilin son sırada talep edilen beceri olduğu görülmüştür.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	2.565	3,4%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2.441	3,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1.847	4,2%
Hizmet Ve Satış Elemanları	1.285	3,9%
Profesyonel Meslek Mensupları	622	1,6%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	593	1,6%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	533	1,7%
Yöneticiler	27	0,2%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	14	1,0%
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	0	0,0%
Genel Toplam	9.928	2,8%

Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla **Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar** olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 25,8'dir. Çalışan sayısında ikinci sırada yer alan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu düşünülünce açık işlerin de en fazla bu meslek grubunda verilmesi doğal bir sonuçtur. İkinci sırada yüzde 24,6 ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

İzmir ili için tespit edilen yüzde 2,8'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 4,2 ile **Nitelik Gerektirmeyen Meslekler** meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırasıyla Hizmet Ve Satış Elemanları, Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grupları gelmekte olup bu sektörler il geneli açık iş oranının üzerinde bulunmaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba- Eş Dost	Gazete- İlan vb	İnternet- Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	25,2%	35,9%	64,1%	49,7%	5,9%	42,5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	40,2%	31,4%	52,8%	67,7%	4,2%	43,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	18,6%	65,1%	26,5%	48,7%	3,6%	50,2%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	76,6%	0,0%	92,6%	85,9%	0,0%	16,7%
Profesyonel Meslek Mensupları	24,2%	38,5%	63,9%	41,2%	11,0%	42,5%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	30,0%	50,5%	44,9%	67,5%	12,2%	39,7%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	28,0%	36,0%	56,0%	51,8%	14,1%	49,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	31,1%	51,9%	38,4%	69,6%	9,6%	54,8%
Yöneticiler	23,1%	22,5%	61,9%	19,5%	27,2%	45,6%
Genel Toplam	28,8%	48,5%	43,8%	60,9%	8,6%	46,9%

Kaynak: İPA 2018

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu **Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları** olmuştur. Bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 85,9'u İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Hizmet Ve Satış Elemanları, Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gruplarındaki açık işler büyük oranda İŞKUR aracılığıyla karşılanmaktadır.

Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar; Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları; Profesyonel Meslek Mensupları; Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ve Yöneticiler en fazla İnternet-Sosyal Medya arama kanalı ile aranmaktadır.

Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makineci (Dikiş)	-	1	7	4	5	-	6	3	-	2
Beden İşçisi (Genel)	6	1	8	3	9	7	5	4	8	2
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	4	1	5	7	7	-	6	3	-	2
Garson (Servis Elemanı)	-	2	7	1	9	6	5	3	8	4
Paketleme İşçisi	6	2	-	3	-	-	1	5	-	4
Güvenlik Görevlisi	-	1	-	2	6	-	5	4	-	3
Proses İşçisi	-	2	7	5	6	-	3	4	-	1
Satış Danışmanı / Uzmanı	7	3	9	2	-	1	6	4	8	5
Gazaltı (Mig-Mag) Kaynakçısı	6	2	8	5	7	-	4	3	-	1
Temizlik Görevlisi	6	1	-	3	7	8	5	4	9	2

Kaynak: İPA 2018

Tablo 18’de İzmir ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Cnc Torna Tezgahı Operatörü ve Güvenlik Görevlisi mesleklerinde aranan becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak ön plana çıkmaktadır.

Garson (Servis Elemanı) mesleğinde ise talep edilen becerilerin başında İletişim ve İfade Yeteneği gelmektedir. Yabancı Dil becerisi en çok aranan ilk on meslekte sadece Beden İşçisi(Genel), Garson (Servis Elemanı), Satış Danışmanı/Uzmanı mesleklerinde sekizinci, Temizlik Görevlisi mesleğinde dokuzuncu sırada yer almıştır. Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerileri Proses İşçisi, Gazaltı(Mig-Mag) Kaynakçısı mesleklerinde ilk sırada tercih edilmektedir.

Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Paketleme İşçisi	Beden İşçisi (Genel)	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
Makineci (Dikiş)	Proses İşçisi	Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Cnc Torna Tezgahı Operatörü	Garson (Servis Elemanı)	Cnc Torna Tezgahı Operatörü
Temizlik Görevlisi	Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	Güvenlik Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Şoför-Yük Taşıma	Cnc Torna Tezgahı Operatörü	Paketleme İşçisi
Satış Danışmanı / Uzmanı	Güvenlik Görevlisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Güvenlik Görevlisi
Kasiyer	Boya Üretim Operatörü	Satış Danışmanı / Uzmanı	Proses İşçisi
Metocu/Numaratör	Elektrikçi (Genel)	Temizlik Görevlisi	Satış Danışmanı / Uzmanı
Sekreter	Forklift Operatörü	Servis Komisi	Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	Endüstriyel Boru Montajcısı	Bulaşıkçı (Stevard)	Temizlik Görevlisi

Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Cnc Torna Tezgahı Operatörü, Garson (Servis Elemanı), Paketleme İşçisi, Güvenlik Görevlisi, Proses İşçisi, Satış Danışmanı / Uzmanı, Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı, Temizlik Görevlisidir.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan üç meslek ise Paketleme İşçisi , Makineci (Dikiş), Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan üç meslek Beden İşçisi (Genel), Proses İşçisi, Cnc Torna Tezgahı Operatörü, cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Garson (Servis Elemanı) meslekleri ön plana çıkmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle İzmir ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler

içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 32 bin 229 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. İzmir ilinde ise 20+ istihdamlı 2 bin 256 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 34,2 ile İzmir ilinin eleman temininde ülke genelinden daha fazla eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir. Söz konusu bu oran Türkiye geneli için yüzde 31 olarak hesaplanmıştır.

İzmir ilinde 17 ayrı sektördeki işverenlerin eleman temininde güçlük çektikleri görülmüştür. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken ilk üç sıradaki işyerlerinin İmalat, Toptan ve perakende ticaret ile İnşaat sektörlerinde olduğu görülmektedir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

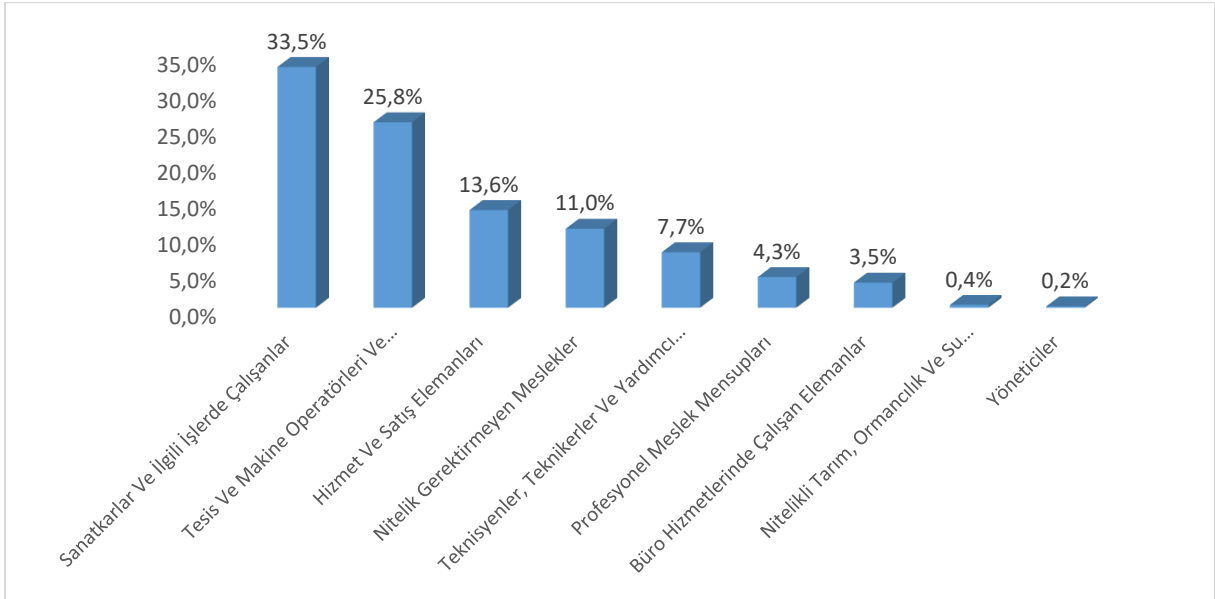
Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	6.327
Toptan ve perakende ticaret	1.911
İnşaat	1.165
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	760
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	736
Ulaştırma ve depolama	320
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	196
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	147
Bilgi ve iletişim	110
Eğitim	99
Madencilik ve taş ocaklığı	83
Diğer hizmet faaliyetleri	80
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	63
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	16
Gayrimenkul faaliyetleri	16
Finans ve sigorta faaliyetleri	10
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	7
Genel Toplam	12.047

Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde 12 bin 47 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında **incelendiğinde İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat** sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu üç sektörün temininde güçlük çektiği

eleman sayısı, İzmir ilinde toplam temininde günlük çekilen sayının yüzde 78,1'ini oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde günlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki İzmir ilinde toplam çalışanların yüzde 72,5'i bu sektörlerde çalışmaktadırlar. İzmir ilinde Temininde günlük çekilen eleman sayısı en az olan sektör Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spordur.

Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 4 bin 33 kişi ile **Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar** meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 33,5'i bu meslek grubunda yer almaktadır. Ayrıca Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışan meslek grubu, Tesis makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu ve Hizmet ve satış elemanları meslek grupları eleman temininde güçlük çekilen toplam gruplar içinde yüzde 72,9 ile büyük bir çoğunluğa sahiptir. Yöneticiler meslek grubu en az temininde güçlük çekilen meslek grubu olarak ortaya çıkmıştır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında birinci sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu hem ülke geneli hem de İzmir ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur. Yine Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı en

yüksek ikinci sırada Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun olması, bu meslek grubunun ihtiyaçlarının sadece İzmir ili ile sınırlı olmadığını göstermektedir.

Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Makineci (Dikiş)	1.038
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	340
Gaz altı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	313
Garson (Servis Elemanı)	282
Güvenlik Görevlisi	261
Satış Danışmanı / Uzmanı	245
Beden İşçisi (Genel)	237
Diğer Kauçuk Mamuller İmalat İşçileri	200
Şoför-Yük Taşıma	172
Diğer	8.962
Toplam	12.047

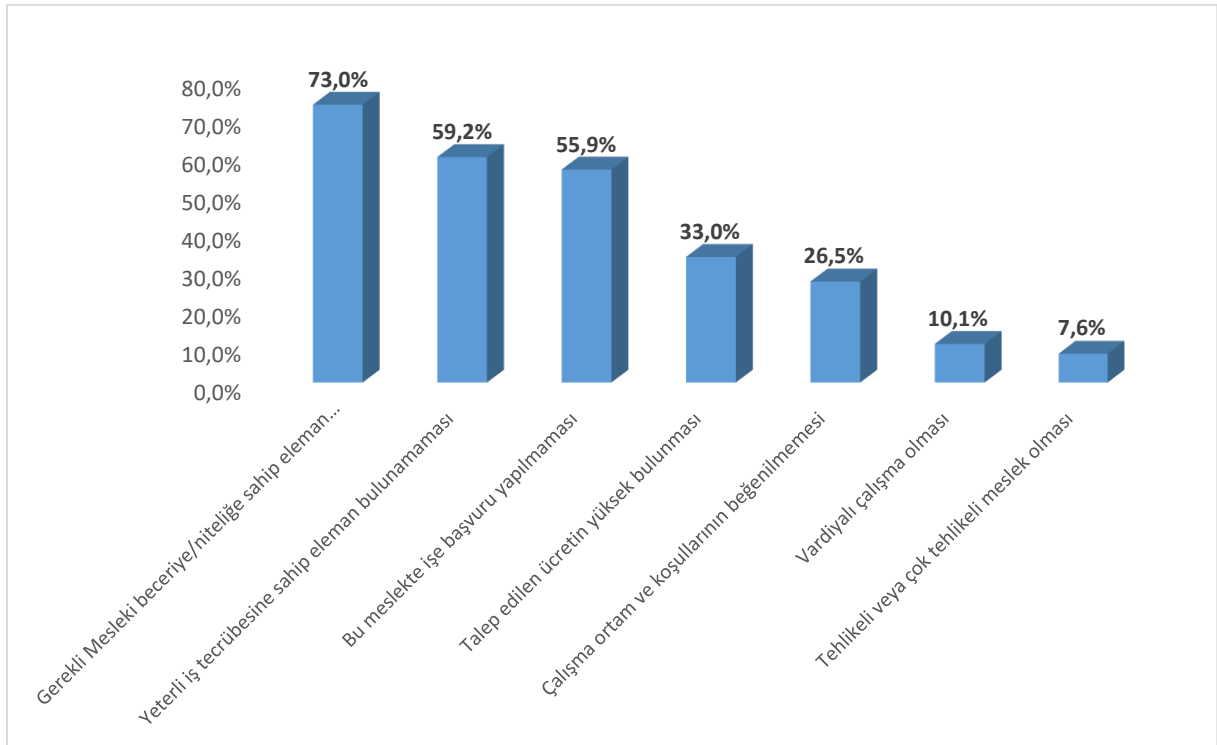
Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde temininde günlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada bin 38 kişi ile Makineci(Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 340 kişi ile Cnc Torna Tezgahı Operatörü ve 313 kişi ile Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı meslekleri gelmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde günlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Makineci (Dikiş) ve Cnc Torna Tezgahı Operatörü, Garson (Servis Elemanı) ve Şoför-Yük Taşıma meslekleri yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. İzmir ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde günlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Makineci (Dikiş), Cnc Torna Tezgahı Operatörü, Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı, Garson (Servis Elemanı), Güvenlik Görevlisi, Satış Danışmanı / Uzmanı ve Beden İşçisi (Genel) mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada **Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması** yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımında da ilk sırada Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ön plana çıkmaktadır.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu görülmektedir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmekteydi. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında il genelinde talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek bulunması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması
Makineci (Dikiş)	51,6%	80,9%	70,0%	16,0%	45,7%	6,5%	1,9%
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	52,2%	79,5%	57,6%	23,1%	27,1%	10,7%	0,6%
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	63,0%	84,7%	34,7%	17,9%	32,1%	0,6%	17,0%
Garson (Servis Elemanı)	53,7%	71,2%	60,0%	28,1%	9,0%	2,6%	0,7%
Güvenlik Görevlisi	27,5%	35,5%	20,9%	59,4%	42,1%	60,5%	0,0%
Satış Danışmanı / Uzmanı	60,0%	75,4%	82,4%	22,6%	24,2%	11,3%	7,5%
Beden İşçisi (Genel)	62,3%	23,6%	16,8%	51,5%	19,8%	11,8%	7,6%
Diğer Kauçuk Mamuller İmalat İşçileri	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Şoför-Yük Taşıma	41,8%	64,7%	43,9%	29,6%	29,3%	2,7%	5,1%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	42,0%	97,5%	70,3%	12,4%	16,6%	6,2%	5,6%

Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Makineci (Dikiş), Cnc Torna Tezgahı Operatörü, Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı, Garson (Servis Elemanı), Diğer Kauçuk Mamuller İmalat İşçileri, Şoför-Yük Taşıma, Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik) olmak üzere ilk on meslekten yedi tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda **Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması** olduğu görülmektedir.

Diğer Kauçuk Mamuller İmalat İşçileri mesleğinde araştırmaya katılan işverenlerin tamamı; Bu meslekte işe başvuru yapılmaması, Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi, Talep edilen ücretin yüksek bulunması nedenlerinden eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler

MESLEKLER
Servis Komisi
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Boya Üretim Operatörü
Beden İşçisi (Genel)
Makineci (Dikiş)
Bulaşıkçı (Stevard)
Garson (Servis Elemanı)
Cnc Torna Tezgahı Operatörü

Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sayesinde açık iş, TGÇM ve çalışan sayısı birlikte analiz edilerek İzmir ilinde işverenler tarafından en fazla talep edilen meslekler ortaya çıkartılmıştır. Bu mesleklerden ilk üçü sırasıyla, Servis Komisi, Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısıdır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde İzmir ilinde 2018 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken İzmir ilinde işverenlerin yüzde 18,7’si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye

genelinde her 5 işyerinden 1'i istihdamın artacağını öngörürken, İzmir'de de istihdam artış beklentisi benzer oranda görülmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde yüzde 2,5 olarak öngörüldürken İzmir ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 2 olarak öngörülmüştür.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İmalat	23,5%	1,8%	46,7%	28,1%
Toptan ve perakende ticaret	15,9%	1,6%	48,3%	34,2%
İnşaat	17,5%	3,1%	52,1%	27,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	16,8%	1,4%	51,4%	30,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	16,8%	2,9%	52,5%	27,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	17,4%	2,5%	50,4%	29,7%
Ulaştırma ve depolama	11,5%	2,6%	47,0%	38,9%
Eğitim	17,2%	0,5%	47,3%	34,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	17,3%	1,9%	46,2%	34,6%
Bilgi ve iletişim	19,5%	0,0%	42,9%	37,7%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	22,2%	0,0%	41,7%	36,1%
Madencilik ve taş ocaklığı	14,3%	4,8%	28,6%	52,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	21,7%	0,0%	34,8%	43,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	5,3%	1,8%	52,6%	40,4%
Gayrimenkul faaliyetleri	10,3%	0,0%	41,4%	48,3%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	9,1%	0,0%	27,3%	63,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	5,6%	0,0%	61,1%	33,3%
Genel Toplam	18,7%	2,0%	48,3%	31,0%

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin yüzde 23,5 ile İmalat sektöründe olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise Madencilik ve taş ocaklığı olarak gerçekleşmiştir. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 61,1'i, Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 52,6'sı gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 63,6'sı gelecek dönem istihdamı için değişmeyecek öngörüsünde bulundukları görülmüştür.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1.434	7,1%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	106	6,6%
İnşaat	1.729	6,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	425	4,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	560	4,3%
Gayrimenkul faaliyetleri	37	4,2%
Toptan ve perakende ticaret	1.779	4,1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	286	4,1%
Bilgi ve iletişim	146	3,4%
İmalat	5.876	3,4%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	27	2,1%
Eğitim	197	1,9%
Finans ve sigorta faaliyetleri	12	1,6%
Ulaştırma ve depolama	183	1,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	6	0,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	4	0,2%
Madencilik ve taş ocaklığı	-1	-0,1%
Genel Toplam	12.806	3,8%

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,5 artacağı beklenmekte olup İzmir’de ise bu oran, yüzde 3,8 olup ülke genelinin altında gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 5 bin 876 kişilik artış ile **İmalat** sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 7,1 ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe beklenmektedir. Net istihdam değişiminde sayısal olarak en fazla artış beklenen sektör İmalat sektörü olmasına rağmen net istihdam değişim oranının en fazla İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe olmasının nedeni, İmalat sektöründeki çalışan sayısının nispeten fazla olmasından kaynaklanmaktadır. Bir diğer ifadeyle İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe çalışan sayısına oranla daha fazla istihdam artışı beklenmektedir.

İstihdam azalışı beklenen sektör ise Madencilik ve taş ocaklığı sektörüdür. Söz konusu sektörde yüzde 0,1 net istihdam değişim oranı ile 1 kişilik bir net istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Hizmet Ve Satış Elemanları	1.891	6,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2.269	5,4%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	3.115	4,2%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	2.981	4,1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	56	4,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	1.020	2,7%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	793	2,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	590	1,9%
Yöneticiler	91	0,8%
Genel Toplam	12.806	3,8%

Kaynak: İPA 2018

Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler meslek grubu hariç diğer tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 3 bin 115 kişilik artış ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 56 kişilik artış ile Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanlarıdır.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Makineci (Dikiş)	Diğer Diş İle İlgili Personel
Temizlik Görevlisi	Beton Transmikser Operatörü
Güvenlik Görevlisi	Örgü Makinası Operatörü
İnşaat İşçisi	Asfalt İşçisi
Garson (Servis Elemanı)	Çocuk Gelişimi Meslek Elemanı
Satış Danışmanı / Uzmanı	Mobilya Döşeme İşçisi
Beden İşçisi (İnşaat)	Tiyatro Oyuncusu
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Satış Temsilcisi / Plasiyer
Beden İşçisi (Genel)	Diğer Taş Kesme Ve Oyma İşçileri
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	Metal Pres Makinesi Operatörü

Kaynak: İPA 2018

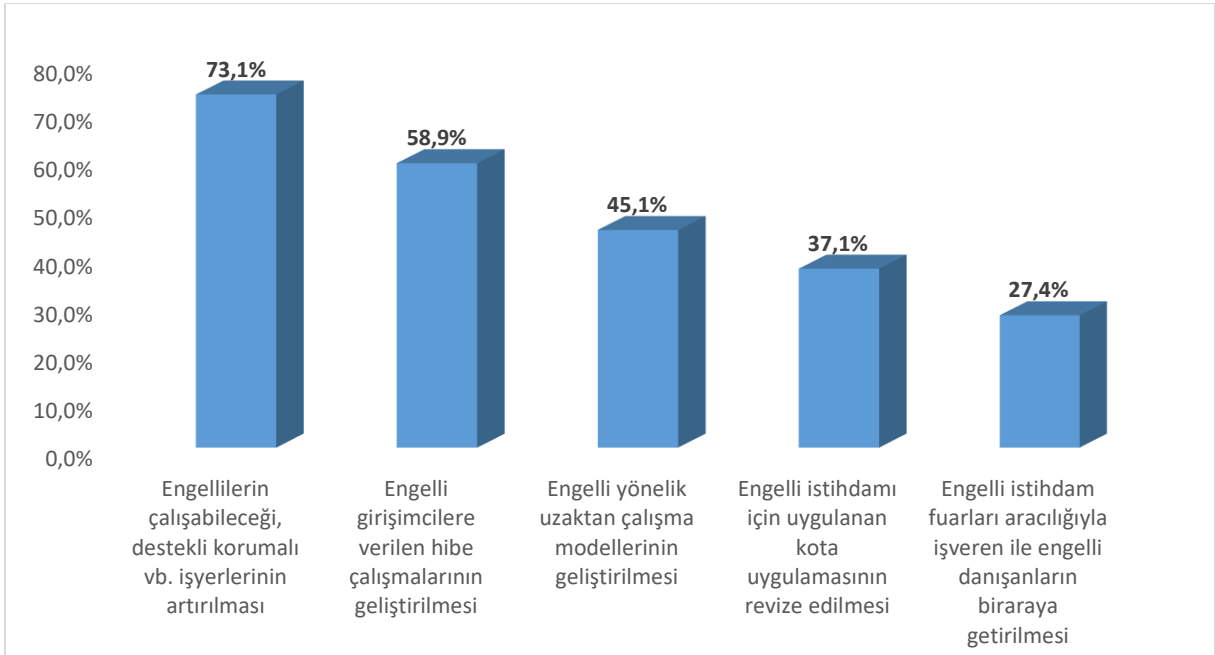
İzmir ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Makineci(Dikiş), Temizlik Görevlisi ve Güvenlik Görevlisi olup, Diğer Diş İle İlgili Personel, Beton Transmikser Operatörü ve Örgü Makinası Operatörü meslekleri ise en fazla istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Makineci (Dikiş), Temizlik Görevlisi, Güvenlik Görevlisi, İnşaat İşçisi, Garson (Servis Elemanı), ve CNC Torna Tezgahı Operatörü meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer

almaktadır. İzmir ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Beton Transmikser Operatörü mesleği istihdam azalışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır.

Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı

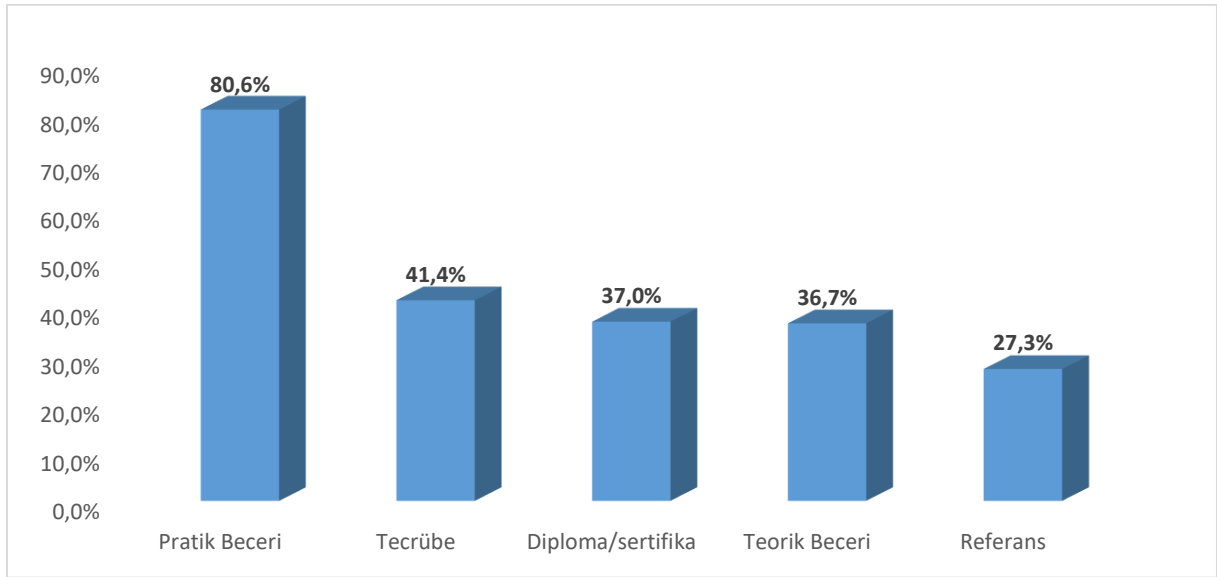

Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin engelli istihdamının arttırılması için önerileri incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 73,1'i engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 58,9'u engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini ve yüzde 45,1'i ise engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir.

Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 67,9'u engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 56,2'si engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini ve yüzde 42,7'si engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir. Hem Türkiye genelinde hem de İzmir ilinde işverenlerin ilk üç önerisi aynı gerçekleşmiştir.

Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranılan Kriterlerin Dağılımı

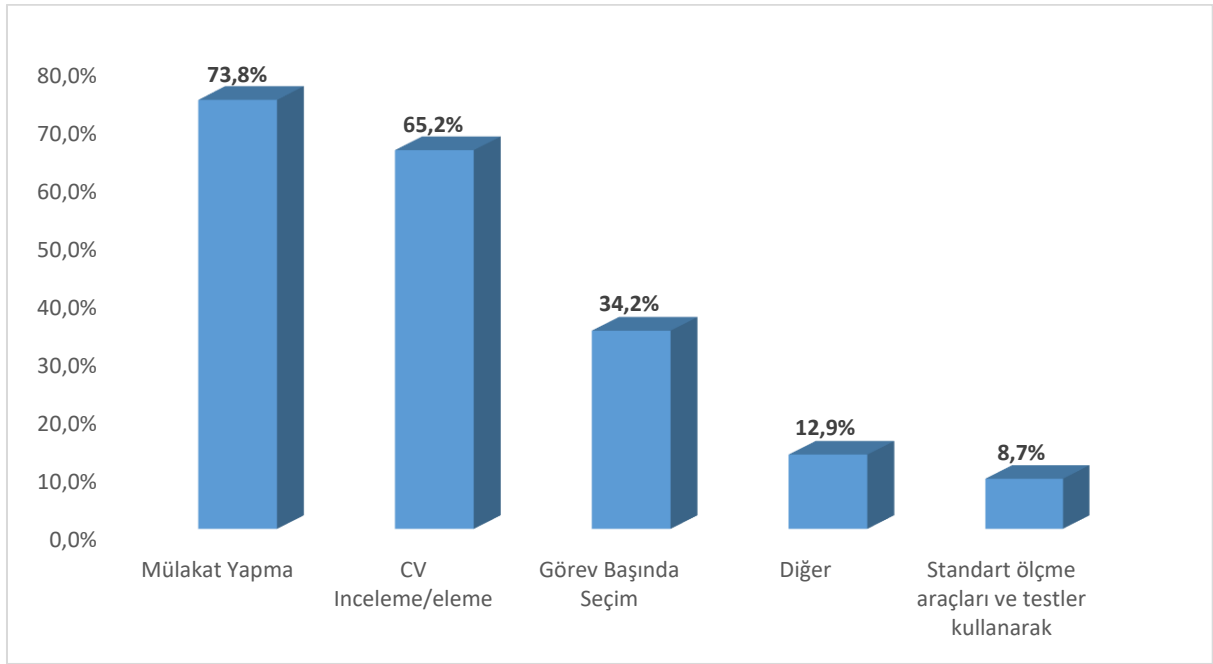

Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 80,6'sı Pratik Beceri, yüzde 41,4'ü Tecrübe ve yüzde 37'si Diploma/sertifika aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, İzmir ilinde olduğu gibi yüzde 74,5 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 44,6 ile Tecrübe ve yüzde 32,6 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Pratik Beceri ve Tecrübe kriterleri hem İzmir ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

İzmir ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin personel seçerken hangi değerlendirme yöntemini kullandıkları incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 73,8'i Mülakat Yapma, yüzde 65,2'si CV İnceleme/Eleme ve yüzde 34,2'si Görev Başında Seçim ile personel seçmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 71,7 ile Mülakat Yapma, yüzde 57,4 ile CV İnceleme/Eleme ve yüzde 36,8 ile Görev Başında Seçim kriterleri izlenmektedir. Hem Türkiye genelinde hem de İzmir ilinde işverenlerin ilk üç değerlendirme yöntemi aynı gerçekleşmiştir.

SONUÇ

İzmir İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2018 yılında İzmir’de gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

Talep Araştırması, İzmir ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur.

İl İPA kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında 6 bin 589 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 339 bin 506 kişinin çalıştığı tespit edilmiştir. Araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 46,4’ü İŞKUR hizmetinden yararlanmaktadır. İldeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 60,2’si İmalat sektöründe yer almaktadır.

İzmir ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 339 bin 506 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 241 bin 813 çalışan erkeklerden, 97 bin 693 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Buna göre işgücü piyasasında erkek çalışanların kadın çalışanlara göre oldukça fazla olduğu söylenebilir.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında İzmir’deki işyerlerin sektörlere göre çalışanlarda ilk üç sırada yüzde 51,6 ile İmalat sektörü, yüzde 12,8 ile Toptan Ve Perakende Ticaret sektörü, yüzde 8 ile İnşaat sektörleri gelmektedir. En az çalışanı olan sektör yüzde 0,2 ile Finans ve Sigorta Faaliyetleridir.

Erkek çalışanlarda en çok çalışılan meslek Şoför-Yolcu Taşıma ile Güvenlik Görevlisi meslekleri gelmektedir. Kadın çalışanlarda en çok çalışılan meslek Temizlik Görevlisi ile Makineci (Dikiş) meslekleri takip etmektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur.

İzmir ilindeki işyerlerinin yüzde 25'i açık iş olduğunu belirtmiştir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 23,3'tür. İzmir'de açık iş olan işyeri oranı Türkiye genelinden yüksektir.

İzmir ili İPA sonucu ziyaret edilen işyerlerinde 9 bin 928 kişilik açık iş olduğu tespit edilmiştir. Araştırma kapsamındaki işyerlerinden alınan bilgilere göre toplam açık işlerin yüzde 8,6'sı kadınlardan, yüzde 47'si erkeklerden oluşmaktadır. İşverenler ihtiyaç duydukları işgücünde yüzde 44,3 oranında Farketmez talebinde bulunmuştur.

İzmir'de açık iş sayısında birinci sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu gelmektedir. Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanlar meslek grubu olmuştur. Bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 85,9'u İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

İzmir ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 60,9'u gibi büyük bir oranı İŞKUR'a verilmiştir. İzmir ilinde işverenler daha sonra Gazete-ilan vb. arama kanalını kullanmıştır. Açık işler Özel istihdam büroları aracılığıyla en son sırada aranmaktadır.

Araştırma kapsamındaki işverenler, İzmir ilinde yüksek oranda herhangi bir eğitim seviyesi talep etmemişlerdir.

İzmir ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi gelmektedir. İkinci sırada ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, daha sonra Takım Çalışması, İletişim ve İfade Yeteneği, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), Bilgisayar Kullanımı, Proje Tabanlı Çalışma, Satış ve Pazarlama becerisi ve Yabancı Dil gelmektedir.

İzmir ilindeki işyerlerinin yüzde 34,2'si eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerleri İmalat sektöründedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin yeterince olmasına rağmen bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörü, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

İzmir ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada bin 38 kişi ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 340 kişi ile CNC Torna Tezgahı Operatörü, 313 kişi ile Gazaltı(Mig-Mag) Kaynakçısı meslekleri takip etmektedirler.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna İzmir ilinde işverenlerin yüzde 18,7’si istihdamın artacağını öngörmüştür.

Hangi mesleklerin istihdamında artış ya da azalış olacağına dair fikir sahibi olmanın en büyük faydası Aktif İşgücü Politikalarını bu mesleklere yöneltmektir. Bu sayede istihdamın artırılmasına doğrudan katkı sunulmaktadır.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek İzmir’de istihdamı artırmak öncelikli hedefimiz olmalıdır.

EK: 2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2018 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.564 TL (üçbinbeşyüzaltmışdört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerekmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :

İşyerinin Yasal Unvanı :

İŞYERİ ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :
MAHALLE: :
CADDE/SOKAK :
İÇ/DİŞ KAPI NO :
TELEFON/E-POSTA :

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : Unvanı :
Tarih : Telefonu :
E-Posta : İmza/Kaşe:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İşyeri ile ilgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
2.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
2.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?		
2.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
2.4. İşyerinizde Part-time çalışması yapılıyor mu?		

3) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 4'e geçiniz, Hayır ise, soru 5'e geçiniz.)

Evet ()

Hayır ()

4) Yatırımla ilgili Bilgiler

4.1 Yatırımın Türü:

İlave yatırım () Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs... alımı veya kiralanması

Teknolojik Yatırım () Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi

Stratejik Yatırım () İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-Ge, eğitim ve pazarlama faaliyetleri

Diğer ()

4.2. Yatırımın İli :

4.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) (artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

4.4. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) (azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

· AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

5) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

6) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

Evet () 6.1. soruya geçiniz.

Hayır () 7.Soruya geçiniz.

6.1) Eleman aranılan meslekler

[illegible]

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)

****Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.**

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2019 TARİHİ İTİBARIYLA) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	7.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	8.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	8. soruya geçiniz.
7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler			Net sayısal artış
8) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	→	8.1'e geçiniz.
	Hayır	→	9. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	→	9. soruya geçiniz.
8.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler			Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

9) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlüğünüzün meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlüğünüzün kişisi sayısını belirtiniz.

9.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok.

➔ 10.Soruya Geçiniz.

[illegible]

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

10) İşyerinizde engelli çalıştırdığınız takdirde devlet tarafından teşvikler ile destekleneceğinizi biliyor musunuz?

Evet ()

Hayır ()

11) Size göre engelli istihdamını arttırmak için neler yapılabilir?
(en önemli üç seçeneği belirtiniz)

Engellilerin çalışabileceği destekli, korumalı vb. işyerlerinin artırılması ()

Engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi ()

Engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesi ()

Engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesi ()

Engelli istihdam fuarları aracılığıyla işveren ile engelli danışanların bir araya getirilmesi ()

12) Genç (15-24 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik beceri ()

Teorik beceri ()

Diploma/sertifika ()

Tecrübe ()

Referans ()

13) İşyerinizde MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldığınız personel için **sınav ücretlerinin karşılanması** hususunda uygulanan teşvik veya hibeden yararlandınız mı?

Evet ()

Hayır ()

Fikrim Yok ()

14) İşyerinizde mevcut personel için MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldığınızda veya MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi olan personel istihdam ettiğinizde 4447 Sayılı Kanunun **Geçici 10. maddesi kapsamında işveren sigorta primi desteğinden** yararlandınız mı?

Evet ()

Hayır ()

Fikrim Yok ()

15) Personel seçiminde hangi değerlendirme yöntemini kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçilebilir)

CV inceleme/eleme ()

Mülakat yapma ()

Görev başında seçim ()

Standart ölçme araçları veya testler kullanarak ()

Diğer ()

16) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet () (17. Soruya geçebilirsiniz) Hayır () (18. Soruya geçebilirsiniz.)

17) Faydalandığınız hizmetlerin memnuniyet düzeyinizi belirtiniz.
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

	Memnunum	Kararsızım	Memnun Değilim
Eleman Talebi			
İşbaşı Eğitim Programları			
Çalışanların Mesleki Eğitimi			
Mesleki Eğitim Kursu			
Kısa Çalışma Ödeneği			
Danışmanlık ve Yönlendirme			

18) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ()

İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ()

İnternet sitesi kullanışlı değil ()

Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ()

İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor ()

19) 2017 yılındaki ilave istihdam teşvikinden yararlandınız mı?

Evet () (20. Soruya geçiniz)

Hayır () (21. Soruya geçiniz)

20) 2017 yılında ilave istihdam teşvikinin faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ()

Hayır ()

Kararsızım ()

21) 2018 yılında uygulamaya konulan istihdam teşviklerinin istihdama katkısını değerlendiriniz.
İstihdamı çok artırır () İstihdamı az artırır () Değiştirmez () Fikrim yok ()

22) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz meslek ve beceriler nelerdir?

Meslek.....

Beceri.....

2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.